ടാഗോർ

1371

ചിത്ര

1371

ചിത്ര

(Malayalam)
Chitra
Drama
RABINDRANATH TAGORE
Translated by
K. RAMAKRISHNA PILLAI
First Published April 1961
Printed at
INDIA PRESS, KOTTAYAM
Price Re. 1.00
Copyright
K. Ramakrishna Pillai
Publishers:
Sahitya Pravarthaka Co-operative Society Ltd., Kottayam, Kerala State
Sales Department:
NATIONAL BOOKSTALL
Kottayam Kerala State India

Published with the kind permission of Messrs Macmillan & Co. Ltd., and the Trustees of Rabindranath Tagore

ചിത്ര

രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗൂർ

വിവർത്തനം
മലയേഷ്യാ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള

പ്രസാധകന്മാർ
സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം

നാഷനൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ
കോട്ടയം
വില ക. 1.00

മലയാറ്റൂർ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയുടെ

കൃതികൾ

ചന്ദ്രലേഖ

ചിത്ര

ലീലാശുകം

S1196 B781 96/60-61 1-2000

1371

കുറിപ്പ്

മഹാഭാരതത്തിലെ ഒരു കഥാംശത്തെ ഉപജീവിച്ച് മഹാകവി ടാഗ്ഗൂർ ബംഗാളിയിൽ രചിച്ച 'ചിത്രാംഗദ' എന്ന ഗാനനാടകം അദ്ദേഹം തന്നെ ഇംഗ്ലീഷിലേയ്ക്കു തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിൻെറ മലയാളവിവർത്തനമാണു് ഞാൻ സഹൃദയസമക്ഷം അവതരിപ്പിക്കുന്നതു്.

പദാനുപദതർജ്ജമയ്ക്കു സാമാന്യേന ഞാൻ തുനിഞ്ഞിട്ടില്ല; ആശയങ്ങൾ കോട്ടംതട്ടാതെ മലയാളവൃത്തങ്ങളിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കാനാണു് ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളതു്. ചിലേടത്തെല്ലാം വിവർത്തനം ഒട്ടൊക്കെ സ്വതന്ത്രമായിട്ടുണ്ടു്; ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നുള്ള തർജ്ജമയായതുകൊണ്ടു് ആശയം വ്യക്തമാക്കാൻ ചിലേടത്തെല്ലാം അല്പം പരത്തിപ്പറയേണ്ടതായിട്ടും വന്നിട്ടുണ്ടു്.

മൂലകൃതിയുടെ വികൃതമല്ലാത്ത ഒരു ഛായയെങ്കിലും ഇതിനു വരുത്തുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു സുഹൃത്തുക്കൾക്കു തോന്നിയാൽ എനിക്കു ചാരിതാർത്ഥ്യത്തിനു ധാരാളം അവകാശമുണ്ടെന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

വിവർത്തകൻ

1371

പാത്രങ്ങൾ

മദനൻ

വസന്തൻ

ചിത്ര: മണിപ്പൂർ രാജകുമാരി

അർജ്ജുനൻ

ഗ്രാമീണർ

രംഗം ഒന്ന്

ചിത്ര:

സ്വാമി, നീയഞ്ചു പൂങ്കണയേന്തും
കാമദേവത മന്മഥനാണോ?

മദനൻ:

തെററിയില്ല നിന്നൂഹം, ജഗത്തിൽ
വെററിനാട്ടും മദനനത്രേ ഞാൻ.
സർഗ്ഗശക്തിയാം നാന്മുഖൻതന്റെ-
യുൾക്കമലത്തിലാദ്യം പിറന്നോൻ.
വേദനയുമസുലഭമാം സ-
മ്മോദമൂർച്ഛയും പൊൻതുടരാക്കി,
ഭുവിതിങ്കൽ ഞാനാൺപെൺകൾതന്റെ
ജീവിതങ്ങളെച്ചേർത്തു ബന്ധിപ്പൂ.

ചിത്ര:

ഞാനറിയുമാ വേദനയെല്ലാം
ഞാനറിയുമാക്കെട്ടും കുരുക്കും.
ചാരവേ നിന്നരുളുമവിടു-
ന്നാരുതാനോ? കനിഞ്ഞോതിയാലും.

വസന്തൻ:

ഞാനൃതുകുലരാജൻ വസന്തൻ
തേനലർക്കണയോന്നുയിർത്തോഴൻ.
ക്രുത്ത പല്ലുകൾ കാട്ടിയണയും
വാൎദ്ധകവും മരണവും കൂടി,
കാമ്പെലിമ്പോളം ജീവലോകത്തെ
കാന്നു കാന്നു തകൎത്തഴിച്ചേനെ,
നീളെ ഞാനവയെത്തുടൎന്നെത്തി
നാളിൽ നാളിൽ പൊരുതാതിരുന്നാൽ.
നിത്യതാരുണ്യമാണു ഞാൻ, ഭൂവിൽ
സത്യമായ് നിലകൊള്ളും നവതം.

ചിത്ര:

കുമ്പിടുന്നോൻ വസന്തരാജ്യത്തിൻ
തമ്പുരാനേ, നിൻ കാല്ക്കലടിയൻ.

മദനൻ:

എങ്കിലോ ന,ന്നപരിചിതയാം
മങ്കയാളേ നീയാരോതിയാലും
മേദുരതപശ്ചര്യാവിധിയാൽ
വേദനകളിയററും വ്രതത്താൽ
നവ്യതാരുണ്യപ്പൂംകൊടിയെന്തി-
ന്നിവ്വിധം നീ വരട്ടി വാട്ടുന്നു?
കോമളാംഗി,യീ ത്യാഗങ്ങളൊന്നും
പ്രേമപൂജയ്ക്കു ചേൎന്നതല്ലേതും.
കാമിതമെന്തു കൈവരാനോ നീ
കാണുവാൻ നേൎന്നു ഞങ്ങളേ ബാലേ.

ചിത്ര:

ചിത്ര ഞാൻ, ശ്രീമണിപുര രാജ-
പുത്രി, വംശത്തിൻ സന്താനവല്ലി.
'അററുപോകായ്ക നിൻെറ വംശത്തി-
ലാൺപരമ്പരയെന്നാളു'മെന്നായ്,
എൻ പിതാമഹന്മാർദ്രമനസ്സായ്
ശംഭുദേവനനുഗ്രഹമേകി.
എങ്കിലുമെൻെറ മാതൃഗർഭത്തിൽ
തങ്ങിനിന്നൊരെൻ ജീവസ്ഫുലിംഗം,
ദേവകല്പനയേ ധിക്കരിച്ചും
ഭൂവിതിലൊരു പെണ്ണായ് പിറന്നു.
നാരിയെങ്കിലുമെൻ വ്യക്തിഭാവം
നേരിലത്ര്യൂജയ്യമദമ്യം.

മദനൻ:

ഇന്നതിന്മൂലമല്ലി നിന്നച്ഛൻ
നന്ദനനായ് വളർത്തുന്നു നിന്നെ;
രാജധർമ്മവുമാൺകർമ്മങ്ങ ചേരും
ചാപവിദ്യയും നീയഭ്യസിച്ചു.

ചിത്ര:

നേരുതാ,നതാണീവിധം ഞാനും
പൂരുഷോചിതവേഷം ധരിപ്പൂ.
വിട്ടുപോന്നുഞാനന്തഃപുരത്തിൽ
പുഷ്ടഭോഗസുഖലാലസയേ.
കരൾ കവരുവാൻ മങ്കമാർ വീശും
കൗശലമൊന്നുമെൻവശമില്ല.

ഞാൻ വലിച്ചു ധനുസ്സു കുലയ്ക്കാൻ
ഞാൻ ബലിഷ്ഠയാണെന്നിരുന്നാലും,
കാമകാർമ്മുകലീലയാം നീല-
നീൾമിഴിക്കളി ഞാൻ പഠിച്ചീല.

മദനൻ:

വേണ്ടതിന്നു പഠിപ്പേറ്റും താനേ
വേണ്ടപോൽക്കൺകൾ വേല നടത്തും.
ഏതിലേററാനറിഞ്ഞിടും നന്നായ്
എത്ര ക്രൂരതാബാണങ്ങളെന്നായ്.

ചിത്ര:

ഞാനൊരുനാൾ മൃഗയാവിനോദ-
ലീനമാനസയായി ത്തനിയേ,
പൂർണ്ണയാററിൻെറ തീരത്തു ചേരും
പൂത്തകാനനം തന്നിലണഞ്ഞേൻ.
വാജിയേ മരമൊന്നിൽ ത്തളച്ചു
വാശിയോടൊരു മാനിനെത്തേടി,
ഗുൽമവല്ലീതൃണതതി തിങ്ങും
കുററിക്കാടിന്നകത്തു കടന്നേൻ.

ചില്ലകൾ ചെടകെട്ടിക്കുരുങ്ങി-
ത്തെല്ലിരുണ്ടൊരാ കാട്ടിൻനടുവിൽ,
ഗൂഢമായി വളഞ്ഞിഴഞ്ഞീടു-
മൂടുപാതയിലൂടെ നടന്നേൻ.
പച്ചിലകൾ ചീവീടിന്നൊലിയാൽ
ഒച്ചകൂട്ടി മുഴങ്ങെച്ചിലയ്ക്കേ,
ഓർത്തിരിയാതൊരുവനെക്കണ്ടേൻ
മാർഗ്ഗമദ്ധ്യത്തി,ലാ വിജനത്തിൽ.

JAI HIND KIDARAKUTH GRANDHASALA

സുഷ്ഠികൊള്ളുകയാണയാൾ വീണ-
ശുഷ്കപത്രങ്ങൾ തീർത്ത വിരിപ്പിൽ.
സ്ഫീതഗർവ്വമവനൊട്ട ചൊന്നേൻ
പാതയിൽ നിന്നെഴുന്നേററു മാറാൻ.
ഇല്ലവന്നൊരു കൂസ,ലവനെൻ
ചൊല്ലു കൂട്ടാക്കിയേയില്ല തെല്ലും.
നിന്ദപൂണ്ടവൻതന്നുടെ മെയ്യി-
ലൊന്നു കുത്തിനേൻ കൂർത്ത വിൽത്തുമ്പാൽ.
ഭിന്നമാത്രയിൽ ചാടിയെണീററാൻ
ഉന്നതനവനാജാനുബാഹു,
കെട്ട വെൺചാമ്പൽക്കൂനയിൽനിന്നും
പെട്ടന്നാളുന്ന തീജ്ജ്വാലപോലെ.

ബാലകോചിതമാമെൻ മുഖവും
ഭാവവും ഹന്ത, കാൺകയാലാവാം,
ചിന്നിമിന്നിയൊരു പരിഹാസ-
മന്ദഹാസമവൻടെ ചുണ്ടിൽ.
ഞാനൊരു പെൺകിടാവെന്നും, മുന്നി-
ലാണൊരുവൻ നിലകൊൾവിതെന്നും,
ജീവിതത്തിലന്നാദ്യമുണർന്നെൻ
ഭാവനയിലൊരു മിന്നൽ പാഞ്ഞു.

മദനൻ:

ആ വിശിഷ്ടമുഹൂർത്തം വരുമ്പോൾ
ഭുവി ലാണിനെപ്പെണ്ണിനേയും ഞാൻ,
മുററും തങ്ങളെത്താനറിഞ്ഞീടും
മുഖ്യപാഠം പഠിപ്പിച്ചിടുന്നു.

ചിത്ര:

"താങ്കളാരോ?" ഭയാത്ഭുതലജ്ജാ-
താന്തചിത്തയായ് ചോദിച്ചേൻ മന്ദം.
"അർജ്ജുനൻ ഞാ"നവനുച്ചരിച്ചാൻ,
"വിശ്രുതകുരുവംശപ്രദീപം."
കുമ്പിടാനും മറന്നൊട്ടുനേരം
വെമ്പിനിന്നു ഞാൻ കൽപാവപോലെ.
അർജ്ജുനനോ, ഹാ, യെൻ മുഖ്യപൂജാ-
വിഗ്രഹമോ ഞാൻ ദർശിപ്പു മുന്നിൽ?
അമ്മഹാൻ പന്തിരണ്ടുവർഷത്തേ
ബ്രഹ്മചര്യമഹാവ്രതംപൂണ്ടു്,
പുണ്യതീർത്ഥങ്ങളാടുവൻ പോയാ-
നെന്നു കേട്ടിരിപ്പുണ്ടു ഞാൻ മുന്നേ.

അന്നരേന്ദ്രനെ യൊററയ്ക്കു വേഷ-
ച്ഛന്നയായ്ചെന്നു പോരിലെതിർക്കാൻ-
ചാപബാണപ്രയോഗത്തിലെൻ കൈ-
ച്ചാതുരിയൊന്നു കാട്ടിക്കൊടുക്കാൻ,
ആത്ത്യുയരും തരുണാഭിലാഷം
പേർത്തുമെന്നെ ത്വരിപ്പിച്ചിരുന്നു.
മൂഢചിത്തമേ, യെങ്ങു പോയ് ഹാ, നിൻ
ഗൂഢഗർവ്വിതചിന്തകളിപ്പോൾ?
പൊൻകിനാക്കൾ പുണരുമെൻ പുത്തൻ-
യൗവനത്തേ പകരമായേകി,
അക്കഴൽക്കീഴിലുള്ള മണ്ണല്പം
കൈക്കലൊക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ,
ഹാ, വിലമതിക്കാനരുതാത്ത
ശേവധിയായ് കരുതുമതു ഞാൻ.

ചിന്തതൻ നീർച്ചുഴികളിൽ വീണു
ഹന്ത, താണുമുഴകി ഞാൻ നില്ക്കേ,
മാമരങ്ങൾക്കിടയിൽ നൊടിയിൽ
പോയ്മറഞ്ഞാനൊരു മിന്നൽപോലെ.

എത്ര മൂഢ നീ പെണ്ണേ, യവനോ-
ടൊററവാക്കരിയാടിയില്ലല്ലോ.
സ്വാഗതം ചെയ്യതില്ല നിന്നുരി-
ലാഗതനാമതിഥിയേ കഷ്ടം!
മാപ്പിരന്നീല നീ; നിന്നുവല്ലോ
കാപ്പിരിയാം വനേചരിപോലെ.

... ...

പിന്നുഷസ്സിലെന്നാൺവേഷമെല്ലാം
ഞാൻ മടിവിട്ടഴിച്ചുങ്ങു നീക്കി.
കാഞ്ചിയും കൈവളയും ചിലമ്പും
കാഞ്ചനപ്പട്ടുടുപ്പുമണിഞ്ഞേൻ,
പററിനിന്നു ചുരുങ്ങിവരുമെൻ
ലജ്ജയിലപ്പുതുവുടയെല്ലാം.
പിന്നുഞാനീ വിപിനത്തിലെങ്ങും
വെമ്പലാന്നു വിജയനെത്തേടി,
നീളെ നീളെ നടന്നോ,നൊട്ടുക്കം
നീലകണ്ഠൻെറ കോവിലിൽക്കണ്ടേൻ.

മദനൻ:

ചിത്തജൻ ഞാ,നിതുവിധം ചേതോ-
വൃത്തികൾതൻ രഹസ്യങ്ങളെല്ലാം
നല്ലവണ്ണമറിയുന്നു, കുഞ്ഞേ,
ചൊല്ലു ചൊല്ലു നീ നിൻകഥാശേഷം.

ചിത്ര:

നിസ്രൂപമെന്തു ഞാൻ ചൊന്നേനെന്ന-
മുത്തരമായ് ലഭിച്ചതെന്തെന്നും,
വ്യക്തമായെനിക്കോമ്മയില്ലിപ്പോഠം;
ഒക്കെയോത്തുവാനാജ്ഞയിടല്ലേ.
ലജ്ജയെന്മേലിടിത്തീപോൽ വീണു;
ഭസ്മമാക്കിയില്ലെന്നെയെന്നാലും.
അത്രമേലാണമവേരുറച്ചോഠം ഞാൻ
അത്രമേൽ സ്ഥിരമെന്നന്തസ്സത്വം.
ഞാൻ മടങ്ങവേ ക്രൂരമ്പുപോൽ വ-
ന്നാഞ്ഞുകേറിയീ വാക്കുകഠം കാതിൽ:
"നിൻപതിയാവാൻ യോഗ്യനല്ലീ ഞാൻ,
ബ്രഹ്മചര്യവ്രതം പൂണ്ടിരിപ്പോൻ."

അത്ഭുതം ഹാ, പുരുഷൻ വരിക്കും
സദ്വ്രതചര്യയാരറിയാത്തു.
സന്തതോഗ്രതപസ്യയാൽ നീണാഠം
സംഭരിച്ച മഹാധനമെല്ലാം
മുന്നമെത്ര മഹഷിമാർ പെണ്ണിൻ
പൊൻപദങ്ങളിൽ കാഴ്ചവെച്ചീല?
ആ വിചിത്രചരിത്രങ്ങളെല്ലാം
ദേവ, നീയറിഞ്ഞുള്ളവയല്ലോ.

എൻ ധനുസ്സു ഞാൻ രണ്ടായൊടിച്ചേൻ,
അമ്പുകളെരിതീയിൽക്കരിച്ചേൻ
ഞാൺവലിച്ചു തഴമ്പിയന്നുള്ളോ-
രെൻ ബലിഷ്ഠദൃഢങ്ങളാം കൈകഠം,
ഞാൻ വെറുപ്പാന്നു നോക്കിനേ,നങ്ങു
കാണ്മതെൻെറ പരാജയമല്ലീ?

പൗരുഷമാകുമെൻ ബലവായ്പിൽ
പാരം കൊണ്ടേൻ ഞാൻ പൊള്ളയാംഗർവ്വം.
പ്രേമദേവതേ, നീയതു സർവ്വം
പാഴ്മണലിലെറിഞ്ഞു കളഞ്ഞു.
എൻെറ പൗരുഷചാതുരിയെല്ലാം
നിൻകഴൽകൾ മെതിച്ചരച്ചല്ലോ.
ഇന്നിയെന്നെ നിൻ പാഠങ്ങളെല്ലാ-
മൊന്നൊഴിയാതെയഭ്യസിപ്പിക്കൂ.
ആയുധമററ കൈകൾക്കു നേർത്തുപോ-
രാടുവാനുള്ള ശസ്ത്രം തരിക മേ.
ഉൽപലബാണ,കുമ്പിട്ടിരപ്പൻ ഞാൻ
ദുർബ്ബലക്കു ബലമാമതേകുക.

മദനൻ:

ബന്ധുവത്രേ നിനക്കു പൂവമ്പൻ
ചിന്തിതം തവ കൈവരുത്തീടാൻ.
വിശ്വജിത്താം, വിജയനെത്താനേ
നിശ്ചയമൊരടിമയെപ്പോലെ,
നീ വിധിക്കുന്ന ശിക്ഷയേൽക്കാൻ നിൻ
കാൽവണങ്ങുമാറാകുവൻ ബാലേ.

ചിത്ര:

മെല്ലെമെല്ലെന്നു പാർത്ഥഹൃദന്തം
കൊള്ളചെയ്തെൻെറ കൈവശമാക്കാൻ,
കാലമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങൾതൻ-
കാൽപിടിക്കാൻ വരാതിരുന്നേനേ.
പോർക്കളത്തിൽ ഞാൻ പാണ്ഡവൻ തൻെറ
തേർതെളിക്കുവാൻ സാരഥിയാകും;

വേട്ടയിലവന്നുററ സഖിയായ്
കാട്ടിലെങ്ങും ഞാൻ ചുററിത്തിരിയും;
രാവിൽ ഞാൻ തൽ പടകുടീരത്തിൽ
ദ്വാരപാലനായ് കാവൽ നിന്നീടും;
സാധുലോകസംരക്ഷണംചെയ്യാൻ
നീതിതന്നൊളി നീളെ മിന്നിക്കാൻ,
ക്ഷാത്രധമ്മമിമ്മട്ട പുലത്താൻ
പാത്ഥനു ഞാൻ സഹായമായ് നില്ക്കും.
നിശ്ചയമാ,യൊട്ടക്കമൊരുനാൾ
വിസ്മയസ്നേഹഫുല്ലമാം കണ്ണാൽ
മന്നവനെന്നെ നോക്കിപ്പറയും
“നന്നു, കൊച്ചുയുവാവിവനാരോ?
മുൻപിറപ്പിലൊരിക്കലെങ്ങാനെ-
നാൻപെഴുമൊരു ദാസനായ് വാണോൻ,
പുണ്യകമ്മഫലംപോലെയിമ്മ-
ട്ടെന്നെയിന്നുമനുഗമിച്ചെന്നോ?”

തീവ്രനൈരാശ്യമേകാന്തത തൻ
തീക്കുടുക്കയിൽ വെച്ചു വളത്തി,
രാത്രിതോറും ചുടുചുടെക്കണ്ണീർ
വാത്തു വാത്തു വളമതിന്നേകി.
പൊള്ളപ്പുഞ്ചിരിയാൽ പകൽതോറും
വെള്ളപ്പട്ടിട്ടതാകവേ മൂടി,
ആജനന വിധവയായ് വാഴാ-
നാഗ്രഹിപ്പൊരു നാരിയല്ലീ ഞാൻ.
കായ്ക്കും മുന്നമെന്നാശാപ്രസൂനം
കാഞ്ഞു പൂഴിയിൽ വീഴില്ല നൂനം
സ്വീയ തത്വം പ്രകടമായ് കാട്ടി
സൗഹൃദാദരപാത്രമായീടാൻ,

ജീവകാലം മുഴവൻ കിണങ്ങത്തെ
ഭൂവിൽ മർത്ത്യക്കു സാധ്യമായ്ത്തീരൂ.
ഇങ്ങതിൻമൂലമാഗതയായ് ഞാൻ
നിങ്ങൾതൻ കനിവർത്ഥിച്ചിവണ്ണം.
ദേവമന്മഥ, വിശ്വജേതാവേ,
ശ്രീവസന്ത, സുരഭിലമൂർത്തേ,
ഉന്മിഷന്നവയൗവനമാക-
മെന്നിളംമെയ്യിൽനിന്നൊട്ടത്താലും.
നിന്ദ്യമാമീയനാകർഷകത്വം
നിർദ്ദയദൈവം കാട്ടമനീതി.

ഓർത്തിരിയാതെയെൻഹൃദന്തത്തിൽ
പൂത്തതാം പുത്തുപ്രേമം കണക്കേ,
സുന്ദരസുലളിതമാം രൂപ-
മെന്നുടലിൽ വിടർന്നു വരാവൂ.
ഒററനാളേയ്ക്കെനിക്കേകിയാലും
വിശ്വവശ്യമഭൗമസൗന്ദര്യം;
ഒററനാളേയ്ക്കുതാ,നതിൻശേഷം
മററുനാൾകളെനിക്കു വിട്ടേക്കൂ.

മദനൻ:

തമ്പി, സംപ്രീതനാണു ഞാൻ നിന്നിൽ
തന്നിടുന്നേനിതാ നിന്നഭീഷ്ടം.

വസന്തൻ:

ഹ്രസ്വമാമൊററനാളല്ല, നീണ്ടൊരു
വത്സരത്തേക്കു നിന്മെയ്യിലെങ്ങുമേ,
പൂത്തുനില്ക്കും വസന്തപുഷ്പങ്ങൾതൻ
പൂർണ്ണശോഭാസുഷമകൾ ബാലികേ.

രംഗം രണ്ട്

അർജ്ജുനൻ:

അക്കാട്ടുപൊയ്കക്കരയിൽ ഞാൻ കണ്ടതു
സത്യമോ ഹാഹാ കിനാവോ?
അഴകോലുമന്തിപ്പൂകപ്പോളിതന്നിൽ നീല-
നിഴലുകൾ ചായുന്നനേരം,
കട്ടിക്കരിംപായൽ തീർത്ത മരതക-
പ്പട്ടിലിരുന്നു വിജനേ,
പഴയകാലത്തിന്റെ ചിത്രങ്ങളോർമ്മയി-
ലലസമായ് ഞാൻ വരയ്ക്കുമ്പോൾ,
ഇടതൂർന്ന പച്ചിലച്ചാർത്തിന്നിരുളാണ്ട
യവനിക മന്ദമായ് നീക്കി,
ഒളിചിന്നുമൊരു കൊച്ചുമായാവിമോഹിനി
വെളിയിൽ വരുവതു കണ്ടേൻ.
നേരോ, കിനാവോ, നിനവോ ഞാൻകണ്ടൊരാ-
ചാരുത പൂത്ത പെൺരൂപം.

മങ്കക്കൊടിയവൾ പൊയ്കക്കരയിലെയൊരു
വെൺകുളിർക്കല്ലിന്മേൽ നിന്നു.
അമ്മൃദുമല്ലപ്പൂങ്കാലിണ മെല്ലെ വ-
ന്നമ്മവച്ചീടുന്ന നേരം,
ഭൂമാതിന്നുള്ളവുമാനന്ദമൂർച്ഛയാൽ
കോൾമയിർക്കൊണ്ടിരിക്കേണം.
താരെതിർ മെയ് തൊട്ടു പുൽകിയിളകിയ
നേരിയ പട്ടുദുകൂലം,

1371

അകലുഷസമ്മോദമലതല്ലി വായുവി-
ലലിയുന്നിതെന്നുമേ തോന്നി,
ഉദയശൃംഗത്തെപ്പൊതിയും വെണ്മൂടൽമ-
ഞ്ഞുരുകി മറയുന്നപോലെ
തെളിനീരിൻ മിന്നുന്ന കണ്ണാടിയിൽ തന്റെ
തലകുനിച്ചൊന്നവൾ നോക്കി
തൻ പ്രതിച്ഛായയതിൽക്കണ്ടു തെല്ലിട
വെമ്പിപ്പകച്ചവൾ നിന്നു.
പിമ്പവൾ പുഞ്ചിരിതൂകി, യിടത്തുകൈ
പിന്നോട്ടലസമായ് വീശി.
കാറണിക്കൂന്തലഴിച്ചു, നിലത്തു തൻ-
കാൽക്കലിഴയുമാറിട്ടാൾ.
തുമ്പത്തുവെണ്മലർ മാറത്തുനിന്നു തൻ
വെൺപട്ടുകഞ്ചുകം മാററി,
കുറതീർത്തഴകിൽ കടഞ്ഞെടുത്തുള്ള തൻ
കരവല്ലികൾ നോക്കിനിന്നാൾ.
ഉന്മിഷല്ലാളനലാലസയുൾത്തിങ്ങി-
വിമ്മുന്നപോലവ കാണായ്.

വിടരും സുരഭില യൗവനവും പൂവ-
ലുടലിൻ തുടുപ്പും മിനുമിനുപ്പും,
അവനമ്രശീർഷയായ് പ്രത്യംഗം പാത്തവ-
ളവലേപാശ്ചര്യങ്ങൾ പൂണ്ടാൾ,
പുലരിതന്നാഹ്വാനം കേട്ടൊരു വെൺതണ്ടാർ-
പുതുമൊട്ടു പൊയ്കതന്മധ്യേ,
കണ്ണു തുറന്നു കുനിഞ്ഞുനോക്കീടുമ്പോൾ
തൻ നിഴൽ കണ്ടെന്നപോലെ.

ചെഞ്ചുണ്ടിൽനിന്നും ചെറുതിടകൊണ്ടാപ്പൂം-
പുഞ്ചിരി മാഞ്ഞു മറഞ്ഞു.
ശോകത്തിൻ കാർനിഴലാ നെടും കൺകളി-
ലാകെയിരുൾനിറം വീശി.
ചുടുനെടുവീർപ്പിട്ടു, പിന്നിലുലയുന്ന
ചുരുൾ കരിംകുന്തളം കെട്ടി,
മൂടുപടവും വലിച്ചിട്ടു തന്വിയാൾ
കാടുനടുവേ മറഞ്ഞാൾ,
അല്ലിന്നിരുളിലലിയുമഴകെഴ-
മന്തിമസന്ധ്യയേപ്പോലെ.
ആശതന്നഗ്ര്യഫലോദയമിങ്ങെനി-
യ്ക്കാശു വിരിഞ്ഞതായ് തോന്നി,
ഭിന്നനിമേഷത്തിലാ ദീപ്തികന്ദളം
മിന്നൽക്കൊടിപോൽ മറഞ്ഞു.

... ...

അല്ലല്ല, നോക്കട്ടെ, വാതിലിതുമെല്ലെ-
ത്തള്ളിത്തുറക്കുന്നതാരോ?

(യുവതിയെപ്പോലെതന്നെ വസ്ത്രധാരണം ചെയ്തു ചിത്ര പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അത്തയ്യലാൾതന്നെയാണിവ,ളാഹാ,യെൻ
ഹൃത്തേ, പിടയാതിരിക്കൂ.
വിത്രസ്തയാകായ്ക വാന്നാലും ഞാനൊരു
ക്ഷത്രിയനാണു മനോജ്ഞേ.

ചിത്ര:

സ്വാഗതം, കൈവണങ്ങുന്നേൻ, ഭാവനെനി-
ക്കാഗന്തുവാണു മഹാത്മൻ.

[library stamp]

ഭജനമിരിക്കയാണീ ശിവക്ഷേത്രത്തിൻ
വിജനത്തിൽ ഞാൻ ചിലനാളായ്.
അറിവീല തെല്ലുമവിടേയ്ക്കെന്താതിഥ്യ-
മടിമ ഞാൻ ചെയ്യേണ്ടതെന്നായ്.

അർജ്ജുനൻ:

നിൻ ദർശനത്തേക്കാൾ മെച്ചമാമാതിഥ്യം
സുന്ദരി, വേറെന്തുവേണം!
അന്യഥാ ചിത്തേ നീ ചിന്തിക്കയില്ലെങ്കി-
ലൊന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചിടട്ടെ.

ചിത്ര:

അതിനെന്തേ ചോദിച്ചുകൊണ്ടാലും,

അർജ്ജുനൻ:

—ഏതുവ്രത-

വ്രതമൊന്നിനാലോ നീ ബാലേ,
ഈ വനഭൂവിലെക്കോവിലിലൊററയ്ക്കു
മേവുന്നു ബന്ദിയെപ്പോലെ,
നിൻ സ്വർഗ്ഗ്യസുഷമയേ ലോകനേത്രങ്ങളിൽ-
നിന്നു മറച്ചുവെച്ചേവം.

ചിത്ര:

നാളേറെയായൊരു ശ്രദ്ധാഭിലാഷം ഞാൻ
ലാളിച്ചു പോററുന്നു ഹൃത്തിൽ.
അന്നുദിനം നേരുന്നേൻ ഗൗരീകമിതാവെ-
യതു വേഗം പൂത്തു ഫലിക്കാൻ.

അർജ്ജുനൻ:

ആശാനിദാനമുലകിന്നു നീ, നിന-
ക്കാശിപ്പാനെന്തുള്ളൂ പിന്നെ?
കതിരവൻ തന്നുടെയാദ്യത്തേച്ചെങ്കനൽ-
പ്പുദനിരയുച്ചിയിൽ വീഴും
ഉദയാദ്രിതൊട്ടു ചരമാക്ക്ദേശത്തി-
ന്നതിരോളം സഞ്ചരിച്ചോൻ ഞാൻ.
എന്തിനായ്, ആക്കായ് നീ തേടിത്തിരയുന്ന-
തെന്നു പറഞ്ഞാലും ഭദ്രേ.
എന്നറിവെല്ലാം സമപ്പിച്ചുകൊള്ളുന്നോൻ
നിന്നന്തികത്തിലിതാ ഞാൻ.

ചിത്ര:

വിജ്ഞാനസിന്ധോ, ഞാൻ തേടുന്ന പൂരുഷൻ
വിശ്വവിഖ്യാതിമാനത്രേ.

അർജ്ജുനൻ:

ആരായിരിക്കാമാ ഭാഗ്യവാൻ, ദേവക്ക-
മാരാധ്യനാമാ മനുഷ്യൻ?
അവനുടെ കീത്തികളുകളിൽ നിന്മാനസ-
മടിമയായ് വീണുപോയല്ലോ.

ചിത്ര:

വീരാധിരാജ,നവനഖിലോൽകൃഷ്ട-
രാജവംശോദിതനത്രേ.

അർജ്ജുനൻ:

പെണ്മണി,യിമ്മട്ടലൗകികമായ നിൻ
നിമ്മായസൗന്ദര്യപൂരം,

അല്പമാം വ്യാജയശസ്സിൻെറ പീഠത്തി-
ലപ്പ്ിച്ചിടായ്ക നീയേവം.
തടവെന്യേ നാവീന്നു നാവിലേയ്ക്കായാളി-
പ്പടരുന്ന പൊയ്യായ കീത്ത്ി.
ഉണ്ണിക്കതിരോന്നുമുൻപായുഷസ്സിങ്കൽ
വെണ്മൂടൽമഞ്ഞെന്നപോലെ,
ആരമ്മഹോന്നത രാജവംശേന്ദുവാം
വീരനുരച്ചാലുമാര്യേ.

ചിത്ര:

അന്യയശസ്സിലസൂയാലുവായല്ലോ
സന്യാസിവര്യ, നിൻ ചിത്തം.
കേട്ടറിവില്ലേയുലകിൽ പെരുംപുകൾ
നാട്ടും കുരുരാജവംശം.

അർജ്ജുനൻ:

കുരുരാജവംശമോ?

ചിത്ര:

ആരറിയാത്തത-
ക്കുലദീപമാകും മഹാനെ?

അർജ്ജുനൻ:

നിൻനാവിൽനിന്നേ ശ്രവിക്കട്ടെ ഞാനിന്നാ-
പുണ്യവാൻ തന്നുടെ നാമം.

ചിത്ര:

അർജ്ജുനകീർത്തിയാൽ വിശ്വത്തെ വെന്നൊഴ-
മർജ്ജുനൻ, വില്ലാളിവീരൻ.

പലനാളാ,യമരതചമാന്നൊരാ നാമം ഞാൻ
ബഹുജന ജിഹ്വയിൽനിന്നും,
കൊതിപൂണ്ടരുത്തെട്ടത്തെൻ കന്യാചിത്തത്തി-
ലതിഗൂഢം സൂക്ഷിച്ചിരിപ്പൂ.

ഹന്ത, മഹർഷേ, ഭവാന്നു മുഖഭാവ-
മെന്തേ, പകരുന്നതേവം?
വഞ്ചിപ്പൊരു പുറംപൂച്ചാണാ നാമത്തേ-
യഞ്ചിതമാക്കുന്നതെന്നോ?
എങ്കിലുരച്ചാലു,മെൻ യുവമാനസ-
ത്തങ്കമണിച്ചെപ്പിന്നേരം,
മടിവിട്ടടച്ചു ഞാനാക്കള്ളരത്നത്തെ-
പ്പൊടിയിലേയ്ക്കാശു വലിച്ചെറിയാം.

അർജ്ജുനൻ:

അവനുടെ വീര്യപ്രതാപപ്രഭാവങ്ങൾ,
അവനുടെ പേരും യശസ്സും,
നേരായിരിക്കട്ടെ,യല്ലായ്കിലവയെല്ലാം
തീരെക്കളവായിടട്ടെ,
കനിവാറു തള്ളിക്കളയായ്കവനേ നിൻ
മനതാരിൽനിന്നു മനോജ്ഞേ.
നിൻ പാദതാരിലിതാ നിന്നടിമയായ്
കുമ്പിട്ടിടുന്നു വിജയൻ.

ചിത്ര:

അവിടുന്നു വിജയനോ?

അർജ്ജുനൻ:

പ്രേമതൃഷിതനാ-
മതിഥി ഞാൻ നിന്നുടെ മുൻപിൽ.

ചിത്ര:

പന്തിരണ്ടാണ്ടേയ്ക്കു ബ്രഹ്മചര്യം വരി-
ച്ചിന്ദ്രതനയനാം പാർത്ഥൻ
തീർത്ഥാടനം ചെയ്കയാണെന്നു ഞാൻകേട്ട
വാർത്തയയഥാർത്ഥമാണോ?

അർജ്ജുനൻ:

പെൺമണി, പാടേയലിച്ചുകളഞ്ഞു നീ-
യെൻ ബ്രഹ്മചര്യശപഥം,
ഇരവിൻ തിമിരവ്രതമൊരു മാത്രയി-
ലരുമപ്പൂന്തിങ്കൾ കണക്കേ.

ചിത്ര:

എത്ര ലജ്ജാവഹം, സ്വയമേ വഞ്ചിക്കുവാ-
നെന്തു ഭവാനെന്നിൽക്കാണ്മൂ?
പാൽവെണ്മയോലുമിപ്പാണികളിൽ, കരി-
നീലനീൾക്കണ്ണിണതന്നിൽ,
ആരായ്‌വതാരെ ഭവാനീ വ്രതനിഷ്ഠ-
യാഹാ പരിത്യജിച്ചേവം?
ഉണ്മയിലുള്ളെന്നെയല്ലങ്ങു തേടുന്ന-
തെന്നറിയുന്നു ഞാൻ നന്നായ്.
ഹാ, മാനവലോകം കീർത്തിക്കും നിർമ്മായ-
പ്രേമസ്വരൂപമിതാണോ?
പെണ്ണിനോടാണിന്നു തോന്നും ബഹുമതി-
തന്നഗ്ര്യകോടിയിതാണോ?
പരിണാമിയാകും പുറംപൂച്ചാമീ മെയ്യിൻ
തിരളൊളികണ്ടു മയങ്ങി,
അന്തമററുള്ളതാമാത്മചൈതന്യത്തി-
ലന്ധനായല്ലോ, ഭവാൻ ഹാ!

നിൻ വീയ്യപൗരുഷകീൎത്തിയെല്ലാം പൊളി-
യെന്നറിയുന്നു ഞാനിപ്പോഠം.

അൎജ്ജുനൻ:

ഹാ,യെത്ര പൊള്ളയാണിക്കീൎത്തി, നിസ്സാര-
മായതവിക്രമഗൎവ്വം.
ആവിയായ് പോയി മറഞ്ഞല്ലോ സൎവ്വവും
ഹാ വെറും സ്വപ്നമെന്നോണം.
അനവദ്യതയിന്നു നീമാത്ര,മീമന്നി-
ന്നനുപമസമ്പൽഖനി നീ;
വിവിധ ദാരിദ്ര്യങ്ങഠംക്കെല്ലാമറുതി നീ
നിഖിലോദ്യമങ്ങഠംക്കും ലക്ഷ്യം.
മററുണ്ടു നാരിമാ,രെന്നാലവർകളെ
മുററും പണിയാണറിവാൻ.
നിൻപ്രസാദൎശനമൊന്നിനാൽ പൂൎണ്ണത-
യെന്നേക്കും കാണുന്നു ഹാ ഞാൻ.
മംഗലാകാരേ,യെൻ കൺകഠംക്കു മുമ്പൊററ-
മങ്ക നീ മാത്രമുലകിൽ.

ചിത്ര:

ആഹന്ത, ഞാനല്ല ഞാനല്ലിതൎജ്ജുന,
മോഹാന്ധനാകായ്കയെന്നിൽ.
അഞ്ചിതമാകുമീ മെയ്യൊരു ദേവൻെറ
വഞ്ചനമാത്രമാണയ്യോ.
പോവുക, പോവുകെൻ വീരശിഖാമണേ,
പോവുക പോവുക വേഗം.
മായികവസ്തുവിലൎപ്പിക്കയോ മഹ-
ത്തായ ഭവദീയചിത്തം.
പാൎത്ഥ, നീ പൊയ്യാമിവളോടനുരാഗ-
പ്രാൎത്ഥനചെയ്യായ്ക, പോകൂ.

രംഗം മൂന്നു്

ചിത്ര:

വയ്യെനിക്കെൻ കമനനേ വെറും-
കയ്യുമായിട്ടയയ്ക്കുവാൻ.
ഹൃത്തിലാളിട്ടമാശയാം ക്ഷുധാ-
മൂർത്തിതൻെറ കരങ്ങൾപോൽ,
ആർത്തുകെട്ടിപ്പുണരുവാൻ നീളു-
മാച്ചുട്ട കടക്കണ്ണുകൾ,
പൊന്മലർമാസച്ചോപ്പു പൂശിയൊ-
രെന്മുഖത്തിലുഴിയവേ,
ഉന്മിഷിതവികാരവൈദ്യുതി
തന്മെയ്യിലെങ്ങും പായവേ,
പൂഞ്ചിറകുകളിട്ടടിച്ചു തൻ-
പഞ്ജരം തകർത്തീടുവാൻ,
അത്തരുണൻെറ ഹൃദ്ഖഗം മതി-
ന്നുദ്യമിപ്പതറിയവേ,
വയ്യ വയ്യെൻ കമനനേ വെറും-
കയ്യുമായിട്ടയയ്ക്കുവാൻ.

(മദനനും വസന്തനും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ദേവ മന്മഥ,യെന്തൊരഗ്നിയിൽ
വേവുമാറാക്കിയെന്നെ നീ.
ചുട്ടനീറുമൊരുഗ്രമാം തങ്ക-
പ്പട്ടിലിട്ടെന്നെ മൂടി നീ.

ഞാനെരിയുന്നു, തൊട്ടതൊക്കെയും
താനെരിയുന്നു കൂടവേ.

മദനൻ:

എന്തു മുഗ്ദ്ധേ, കഴിഞ്ഞ രാത്രിയിൽ
സംഭവിച്ചതു ചൊല്ലു നീ.

ചിത്ര:

നിറന്ന മധുമാസപ്പൂവിതൾ നൂറായിരം
നിരന്നുവീണുള്ളോരു പച്ചപ്പുൽ തൂമെത്തയിൽ,
പാർത്ഥനെന്നെഴകിനേ വാഴ്ത്തിയോതിയതെല്ലാ-
മോർത്തുകൊണ്ടന്തിച്ചോപ്പിൽ മയങ്ങിക്കിടന്നു ഞാൻ.
നീണ്ടൊരു പകലിൽ ഞാൻ സംഭരിച്ചതാ മലർ-
ത്തേൻതുള്ളിയൊന്നൊന്നായിച്ചവച്ചു നുണഞ്ഞേൻ-
[ഞാൻ.
മറവിക്കയത്തിലേയ്ക്കാണ്ടുപോ,യെൻമുൻപേത്തേ-
പ്പിറവിപോലെ ഭൂതജീവിതകഥയെല്ലാം.
വനഭൂ മുരണ്ടോതുമാ മുഖസ്തുതികളും
അനിയന്ത്രിതം മന്ത്രിക്കുന്ന മർമ്മരങ്ങളും
കാതുൾക്കൊണ്ടാനന്ദിപ്പാൻ, പാരഞ്ഞൊട്ടുമതി-
[ഹ്രസ്വ-
കാലംതാനുള്ള കൊച്ചു പൂവാണു ഞാനെന്നോർത്തേൻ.
സന്നതശിരസ്സായി, വാനത്തുനിന്നും കൺകൾ
മന്നിലേക്കാക്കി, ചില നാഴികകൊണ്ടാ പുഷ്പം,
ഖിന്നയായ് വിലപിക്കാതന്തിക്കാററടിക്കവേ
മണ്ണിൽ വാടിവീണടിഞ്ഞീടുവാനുള്ളോന്നല്ലോ.
അമ്മട്ടിലൊട്ടുങ്ങുന്നു മുൻപുപിൻപില്ലാത്തൊരു
സമ്പൂർണ്ണനിമിഷത്തിന്നോമനച്ചെറുകഥ.

വസന്തൻ:

ഒളി വായ്ച്ച,നന്തമാമൊരു ജീവിതമൊററ-
പ്പൂലരിക്കാലത്തിലേ വിടന്നു വാടിപ്പോകാം.

മദനൻ:

ഹ്രസ്വമാമൊരരീരടിഗ്ഗീതകം തന്നിൽ വിശ്വ-
വശ്യമായ്ത്തിങ്ങുമന്തമില്ലാത്ത പൊരുൾപോലെ.

ചിത്ര:

തെക്കൻകാററെന്നെപ്പുൽകിയുറക്കീ; മേലേ പൂത്തു-
നില്ക്കുന്ന മണം പാറും മുല്ലപ്പന്തലിൽനിന്നും,
മന്ദമന്ദമായ് പൊഴിഞ്ഞീടുകയായീ മൗന-
ചുംബനശതങ്ങളെൻ തളർന്നോരംഗങ്ങളിൽ.
എൻ കരിങ്കാർക്കുന്തലിൽ, മാത്തട്ടിൽ, കഴൽകളിൽ
തങ്ങുവാനോരോരോ പൂവും വീണു; ഞാനുറങ്ങിപ്പോയ്.

അങ്ങനെ നിദ്രാലീനയായി ഞാൻ കിടക്കവേ-
യഞ്ജസായെന്മെയ്യിൽ തൊട്ടുഴിയുന്നതായ്ത്തോന്നി,
നീട്ടിയ തീനാമ്പുപോൽ നിതരാം തൃഷിതമാം
നോട്ടങ്ങൾ; ഞെട്ടിപ്പിടഞ്ഞുണർന്നേൻ പൊടുന്നനെ.
നില്ക്കയാണെൻമുന്നിലാ സന്യാസിവര്യൻ; മേക്കേ
ദിക്കിൽ ചേർന്നോരു ചന്ദ്രനിലകൾക്കിടയൂടെ,
ദുർബ്ബലമാമീ മെയ്യിൽ ദൈവികകലാശക്തി-
യർപ്പിച്ച സൗന്ദര്യത്തെയൊളിഞ്ഞുനോക്കീടുന്നു.
വാസന്തപുഷ്പങ്ങളിൽനിന്നുയർന്നൊലിക്കുന്ന
വാർമണക്കൊഴുപ്പുണ്ടു മൂർച്ഛിച്ചു പരിസരം.
രാവിൻെറ നിശ്ശബ്ദതാശിബിരം ചിലയ്ക്കുന്ന
ചീവിടിൻ തുളച്ചേറുമൊച്ചയാൽ മുഖരമായ്.

തീരെ നിശ്ചലം തങ്ങി സരസ്സിൻപരപ്പിന്മേൽ
തീരവൃക്ഷങ്ങൾ നീട്ടും ക്രൂററനാം നിഴലുകൾ.
യോഗദണ്ഡുമായ് നിന്നാ,നിളകാതുജ്വലായത-
ദേഹവാ,നൊരു വനഭ്രമംപോൽ പുരോഭുവി.
കണ്മിഴിച്ചുണരവേ യാഥാത്ഥ്യങ്ങളോടെല്ലാ-
മെമ്മട്ടോ വിടവാങ്ങിപ്പോന്നേൻഞാനെന്നായ് തോന്നി.
ആ നവനിമേഷത്തിൽ സ്വപ്നജാതയായില്ലീ
ഞാനേതോ നിഴലിൻെറ നാട്ടിലെന്നാശങ്കിച്ചേൻ.
അഴിഞ്ഞൂന്നിറങ്ങുന്ന മെയ്യണിപ്പൂഞ്ചേലപോ-
ലിഴഞ്ഞുവീണു കാല്ക്കലേയ്ക്കെൻെറ നാണം പാടേ.
"ഓമനേ,യെൻപ്രേമപ്പൊൽത്തിടമ്പേ, വന്നാലും നീ-"
യീ മധുരാലാപമെൻ ചെകിട്ടിൽ തേൻ പെയ്തപ്പോൾ,
വിസ്മൃതമാമെൻ പൂവ്വജന്മങ്ങളെല്ലാമൊന്നി-
ച്ചക്ഷണം തദാഹ്വാനം ചെവിക്കൊള്ളുവാൻ വെമ്പി.
ചൊന്നേൻ ഞാനിരുകയ്യും നീട്ടിക്കൊണ്ടുദ്വേഗത്തോ-
"ടെന്നെ,യെൻ സവ്വസ്വവും സ്വീകരിച്ചാലും നാഥ."
അമ്പിളി മരച്ചാത്തിന്നപ്പുറമസ്തം തേടി-
യന്ധകാരത്തിൻ തിരശ്ശീല വീണെങ്ങും മൂടി.
ജീവിതമരണങ്ങൾ, സ്ഥലകാലങ്ങൾ, ഭൂത-
ഭാവികൾ, സുഖദുഃഖം, സ്വർഗ്ഗഭൂമികളെല്ലാം
തീരെ ദുഃസഹമാമൊരാനന്ദവിമൂർച്ഛതൻ
തീരത്തിലൊന്നായ്ച്ചേൎന്നു ലയിച്ചു മാത്രയ്ക്കുള്ളിൽ.

... ...

പുലരിക്കന്നിക്കതിർ കിഴക്കു മുളയ്ക്കവേ,
പറവക്കൂട്ടം കാട്ടിൽ ചിലയ്ക്കാൻ തുടങ്ങവേ,
കിടന്ന മലരണിപ്പൂൽവിരിപ്പിന്മേലുണ-
ൎന്നിടംകൈ നിലത്തൂന്നിയെഴുന്നേററിരുന്നേൻ ഞാൻ.

ചുണ്ടിലവ്യക്തസ്വരം പൂണ്ടുറങ്ങുന്നു പാർത്ഥ-
നന്തിക,ത്തുഷസ്സിലെ പ്പൂന്തിങ്കൾപൊളിപോലെ.
ആ ത്തെളിനെററിക്കുമേലുഷസ്സു ചെങ്കുങ്കുമം
ചാർത്തി, ഞാൻ ദീർഘശ്വാസംവിട്ടുകൊണ്ടെഴുന്നേറ്റേൻ.
അമ്മുഖത്തിലും വെയിലേശായ്‌വാ,നിലച്ചാർത്തു
തിങ്ങിയ ലതകളാൽ തിരശ്ശീല ഞാൻ തൂക്കി.
ചുററിലും കണ്ണോടിച്ചേൻ, ഭൂതലമൊരുതെല്ലും
മാററമെന്നിയേ കിടക്കുന്നുണ്ടു പണ്ടേപ്പോലെ.
എമ്മട്ടാണൊരുനാൾമുമ്പീയിവളിരുന്നതെ-
ന്നുണ്മയിൽ സ്മരിക്കേ ഞാൻ വെമ്പലാൽ പകച്ചുപോയ്.
ഓടിനേൻ, ചേമന്തിപ്പൊൻപൂവുകൾ വിരിച്ചുള്ളൊ-
രൂടുപാതയിലൂടെയോടിനേൻ ബഹുദൂരം;
സ്വന്തമാം നിഴൽകണ്ടു നിതരാം ഭയംപൂണ്ടു
പിന്തിരിഞ്ഞോടിപ്പോകും മൃഗശാബകംപോലെ.
കാട്ടിലൊരേകാന്തമാം മൂക്കിൽ പോയിരുന്നു ഞാൻ
പൂട്ടിനേൻ കൺകൾ, മുഖം മൂടിനേൻ കരങ്ങളാൽ.
കരയാൻകൊതിച്ചു ഞാൻ വളരെക്കിണഞ്ഞിട്ടും
ഒരു തുള്ളിയും കണ്ണീർ വന്നീല മിഴികളിൽ.

മദനൻ:

നീ കഷ്ടമെന്തേ ചൊൽവൂ മർത്ത്യബാലികേ, നാക-
ലോകത്തിൻ കലവറപ്പൂട്ടിൽനിന്നിതുവിധം,
തൂമണം തുളുമ്പുന്ന പീയൂഷം കവന്നൊരു
രാവിൻെറ ചഷകത്തിൽ വക്കോളം പകന്നു ഞാൻ
നിൻകയ്യിൽ വെച്ചേന്തുററിക്കുടിപ്പാ,നെന്നിട്ടമീ-
സങ്കടക്കരച്ചിലോ പിന്നെയും കേൾക്കുന്നു ഹാ!

ചിത്ര: (ഉൽക്കടവ്യഥയോടുകൂടി)

ആരു ഹാ നകന്നതാ മാദകദിവ്യാസവം;
തീരെ വഞ്ചിതയായിപ്പോയി ഞാനെൻ ഭാഗ്യത്താൽ.
ജീവിതാഭിലാഷത്തിൻ ദുർലഭഫലോദയം
ദീപിതപ്രേമത്തിൻെറ പ്രഥമസമാഗമം,
എൻനേക്കു നീട്ടിത്തന്നിട്ടടുത്ത നിമിഷത്തിൽ-
തന്നെയായതു തട്ടിപ്പറിച്ചുകളഞ്ഞല്ലോ.
ഹാ,യിരവലാമെൻെറ സൗന്ദര്യപൂരം മേനി-
യാകവേ മൂടിപ്പൊതിഞ്ഞുള്ളൊരീ വെറും വ്യാജം,
മലൻ വിടൎന്നൊരു പൂവിൽനിന്നാടൎന്നതിൻ
ദലങ്ങൾ പൊഴിയുംപോലൂൻ വീണിടും വേഗം.
അമ്മട്ടു തകൻപോം ഹൃദയമിനിപ്പിയ്യൂ-
മസ്സമാഗമത്തിൻെറയേകസ്മാരകംപോലും
അഴകിൻധനം പൊയ്പ്പോയ് നാണിക്കമപ്പാവം പെ-
ണ്ണുഴന്നും കണ്ണീർപെയ്തും കഴിക്കും തൻ നാളെല്ലാം.
പ്രേമസമ്മാനങ്ങളെ, ഹൃദയം ദാഹംകൊള്ളു-
മോമൽ ചുംബനങ്ങളെക്കവരും പിശാചിപോൽ,
ചാരവേ പററിക്കൂടിനില്ക്കുന്ന ശാപാൎഹമീ-
ചാരുവാം വേഷം കാമദേവ നിൻ പരിഹാസം.

മദനൻ:

കഷ്ടമേ കഷ്ട,മെത്രനിഷ്ഫലമായ് പോയി നി-
ന്നൊററ രാത്രി ഹാ,യിൻപത്തഴപ്പിൻ കളിത്തോണി,
വന്നു നിൻ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, അതിനെക്കല്ലോലങ്ങ-
ളെന്നിട്ടും കരയ്ക്കടുത്തീടുവാൻ വിട്ടില്ലല്ലോ.

ചിത്ര:

സ്വൎഗ്ഗമെന്നടുത്തെത്തീ, പിടിക്കാനായിട്ടാഞ്ഞേൻ
കൈയ്യൊലായില്ലെന്നതേ തെല്ലിട ഞാനോൎത്തീല.

കാലത്തെൻ കിനാക്കളിൽനിന്നു ഞാനുണരവേ
ലോലമാമെൻമെയ്യേയെൻ പ്രതിയോഗിയായ്ക്കണ്ടേൻ
അഴകായ് ദിനംതോറുമണിയിച്ചൊരുക്കി ഞാ-
നവളെയയയ്ക്കേണം കാമുകസവിധത്തിൽ
കാണണ,മവളെത്താൻ ചുംബനാദിയാലവൻ
പ്രീണനം ചെയ്യുന്ന,തീവേല ഞാൻ വെറുക്കുന്നു.
ദേവ, മന്മഥ, ദയാവാരിധേ, ഭവാൻ തന്നൊ-
രീ വരം, കഴൽക്കൂപ്പാം, തിരിച്ചങ്ങെടുത്താലും.

മദനൻ:

മാനിനി, ഞാനാ വരം തിരിച്ചിങ്ങെടുത്തീടിൽ
കാമുകനുടെ മുന്നിലെമ്മട്ടു നിന്നീടും നീ,
ആനന്ദത്തൊടു മദ്യം പതഞ്ഞു നുരചിന്തും
പാനഭാജനം ചുണ്ടോടടുപ്പിച്ചുടൻതന്നെ,
ആദ്യത്തെയൊരു കവിളിറക്കുംമുൻപേ തട്ടി-
നീക്കിയാലതു തീരെ നിർദ്ദയമാകില്ലല്ലീ?
എത്രമേലമർഷംകൊണ്ടീടുകില്ലവൻ നിന്മേൽ
എത്രമേൽ പരിതപിക്കില്ല നീ മുഗ്ധേ, പിന്നെ.

ചിത്ര:

ഇപ്പൊഴത്തേക്കാളും ഭേദമാണതു; വേഷം മാററി-
യർപ്പിക്കുമവന്നായ് ഞാനുണ്മയിലുള്ളോരെന്നെ
വെറുപ്പാന്നവനെന്നെ ത്തള്ളിനീക്കിയെൻ ഹൃത്താ-
രുടച്ചാൽ പൊറുത്തീടും ഞാനതും നിശ്ശബ്ദമായ്.

വസന്തൻ:

പൂക്കാലം പൊലിയുമ്പോൾ, ശരദാഗമമായി
കേൾക്ക നീ ഫലോദയത്തിൻെറ വെററിയാണപ്പോൾ.

[library stamp]

ചൂടുണ്ടു മതിവന്നാ നിന്മെയ്യിൻ പനീർപുഷ്പം
വാടിവീണടിയുന്ന കാലമെത്തീടും താനേ.
അന്നു നിൻ പ്രിയൻ പാൎത്ഥൻ കൈക്കൊള്ളുമല്ലോ നീ-
നിന്നൊഴും ഫലവത്തയായ നിൻ യാഥാൎത്ഥ്യത്തെ. [ണ്ടു-
ബാലികേ, കേട്ടാലും നീയെന്നുപദേശം, നിൻെറ
മാദകോത്സവത്തിനായ് പോയാലും, പോയാലും, നീ.

രംഗം നാല്

ചിത്ര:

എന്തിനെൻ പോരാളിവീര,യിമ്മ-
ട്ടെന്നെ നീ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിടുന്നു?

അർജ്ജുനൻ:

നോക്കിയിരിക്കയാണമ്മാല നീ
കോർത്തുപിന്നുന്നതെൻ കൊച്ചുറാണി.
അഴകു,മിരട്ടപിറന്ന തൻെറ
സഹജാതയായ ചതുരതയും
ചുവടുവച്ചാടിക്കളിക്കുന്നു നിൻ
തുടുപനീർപൂവിരൽത്തുമ്പുതോറും.
ചിന്തിപ്പൂ ഞാനതു നോക്കിനോക്കി.

ചിത്ര:

ചിന്തിപ്പതെന്താണെന്നായ്യപുത്രൻ?

അർജ്ജുനൻ:

പരദേശവാസത്തിൽ ഞാൻ കഴിക്കും
പലപലനാളുകൾകൊണ്ടീവിധം നീ,
അതിലഘുമഞ്ജുളസ്പർശമോടു-
മഴിയാത്ത മാലയൊന്നാരചിപ്പൂ.
മകുടമായ് ചൂടുമതു ശിരസ്സിൽ
ഗൃഹമണയുമ്പൊഴും ഞാനെന്നുമോർപ്പൂ.

ചിത്ര:

ഗൃഹമണയുമ്പൊഴോ, നമ്മുടെയീ
പ്രണയം ഗൃഹോചിതമായതല്ല.

അർജ്ജുനൻ:

അല്ലാതെ പിന്നെയോ? പ്രാണനാഥേ!

ചിത്ര:

ചൊല്ലായ്കതേക്കുറിച്ചൊന്നുമിപ്പോൾ
ആനയിച്ചീട്ട ഗൃഹത്തിലേക്കായ്
ഹാ, ചിരസ്ഥായിയായുള്ളതിനേ.
കാട്ടുപുഷ്പത്തേയത്തു പിറന്ന
കാട്ടിലേ വിട്ടിട്ടു പോവൂ ഞായം.
വാടിപ്പതിക്കുമിലകളോട്ടം,
ചൂടിക്കൊഴിയും മലർകളോട്ടം,
ഒന്നുചേർന്നുപ്പാവമീവനത്തിൻ
മണ്ണിലലിഞ്ഞു, മറഞ്ഞിടട്ടെ.
ചത്തടിയട്ടെയത്തു പകലി-
ന്നസ്തമനത്തോടെ ശാന്തമായി.
കൊണ്ടുപോകായ്കത്തു രാജധാനി-
മണ്ഡപത്തിങ്കലേയ്ക്കെൻ പ്രഭോ, നീ.
അങ്ങു കരിങ്കല്ലണിത്തറയി-
ലാഞ്ഞു വലിച്ചെറിയുന്നതിന്നായ്.
വാടിമറഞ്ഞു മറന്നുപോകും
വസ്തുവോടില്ലതിന്നൻപു തെല്ലും.

അർജ്ജുനൻ:

അമ്മട്ടിലുള്ളതു മാത്രമാണോ
നമ്മുടേതാകുമീ പ്രേമബന്ധം?

ചിത്ര:

നിശ്ചയം, മാറ്റൊന്നുമ;ല്ലെന്നാലും
പശ്ചാത്തപിക്കുവതെന്തിനു നാം?

വിശ്രമവേളയ്ക്കായുള്ളതെന്തി-
ന്നപ്പുറമങ്ങോട്ടു നീണ്ടുപോണം?
ആനന്ദമെന്നതു നിഷ്ക്രമിക്കാ-
നായുള്ള മാർഗ്ഗമടഞ്ഞപോതും,
ജീവിതരംഗത്തിലാടിനിന്നാ-
ലാതങ്കമായതു മാറുമല്ലോ.
അമ്മോദവായ്പു നിലയ്ക്കുവോളം
സ്വന്തമാക്കീടുക നീയതിനേം
നിൻ പ്രഭാതത്തിൻ നവാഭിലാഷം
സമ്പാദിച്ചുള്ളതിലേറെയൊന്നും,
ഹന്ത,ലഭിക്കാൻ ശഠിക്കായ്ക നി-
ന്നന്തിമസന്ധ്യതൻ പൂർണ്ണതൃപ്തി.
നോക്കു പകലിൻ വിളക്കണഞ്ഞു;
പേക്കു കഴുത്തിലീ പുഷ്പമാല്യം.
മോഹവിവശയീ ദാസി,യെന്നെയ്
ബാഹുലതകളാൽ പുൽകിയാലും.
നമ്മുടെ ചുണ്ടുകൾ തേൻചുവയ്ക്കും
ചുംബനമൊന്നിൽ സമ്മേളിക്കുമ്പോൾ.
മാഞ്ഞുപോകട്ടെയതൃപ്തിക്കൂട്ടം
കാഞ്ഞ കലഹങ്ങൾ നിഷ്ഫലങ്ങൾ.

അർജ്ജുനൻ:

ഓമനേ, കേൾക്കുകകലെയുള്ള
ഗ്രാമദേവാലയം തന്നിൽനിന്നും,
നിശ്ചലം മിണ്ടാതെ നിന്നിടുന്ന
പച്ചമരങ്ങൾക്കിടയിലൂടെ,
മന്ദമായ് ചോർന്നുവരുന്ന മങ്ങ-
മന്തിവാനത്തു മണിമുഴക്കം!

രംഗം അഞ്ച്

വസന്തൻ:

നന്നെത്തളൎന്നു വലഞ്ഞുപോയ് ഞാൻ; ഭവാൻ-
തന്നൊപ്പമെത്തുവാൻ വയ്യെന്റെ തോഴരേ.
എത്രകിണഞ്ഞിട്ടുമാവില്ലെനിക്കു നീ
കത്തിച്ച ചെന്തീ കെടാതെ കാത്തീടുവാൻ.
നിദ്രയെന്നെക്കീഴടക്കുന്നു, പാണിയിൽ-
നിന്നും വിശറി വഴുതിപ്പതിക്കയായ്.
തീരെത്തണുത്ത വെൺചാമ്പൽ നെരുപ്പിന്റെ
ചോരത്തുടിപ്പിനെ മൂടുന്നു മിക്കതും.
പിന്നെയും ഞെട്ടിയുണൎന്നു ഞാൻ നിദ്രയിൽ-
നിന്നും, കെടാറായ തീ വീണ്ടുമാളുവാൻ,
ആവുന്നമട്ടുക്കിലൂതുകയാ;ണെനി-
ക്കാവില്ലിനിയുമീ വേല തുടരുവാൻ.

മദനൻ:

പൊന്നലർക്കാലമേ, നീയൊരു പൂംപൈത-
ലെന്നപോലസ്ഥിരനാ,ണറിയുന്നു ഞാൻ.
അനുപഹം ചഞ്ചലമാണെൻെറ തോഴരേ,
നിന്നുടെ ലീലകൾ മണ്ണിലും വിണ്ണിലും.
നേരായ് വിശദാംശമൊക്കയുമോൎത്തു നീ-
യേറെ ദിനങ്ങളാൽ ചെയ്തു തീൎത്തുള്ളവ,
ഒട്ടും മനസ്താപമേലാതെയൊക്കവേ
തട്ടിയുടയ്ക്കുന്നു നീ ഭിന്നമാത്രയിൽ.

എങ്കിലും നമ്മൾ തുടങ്ങിയോരീ വേല
ഭംഗിയിൽ മിക്കതുമെല്ലാം സമാപ്തമായ്.
ഇൻപച്ചിറകുവിരിച്ച ദിവസങ്ങൾ
മുൻപോട്ടു മുൻപോട്ടു പായുന്ന വേഗമായ്.
വർഷ,മതിന്നന്തിമാങ്കത്തിലെത്തവേ
ഹർഷവിമൂർച്ഛയിൽ വീഴുന്നു മൂകമായ്.

രംഗം ആറ്

അർജ്ജുനൻ:

ഉഷസ്സിലുണൎന്നേൻ; എൻ പൊൻകിനാക്കളേ വാറ്റി-
യെടുത്തേനൊരു ദിവ്യരത്നമെന്നറിഞ്ഞു ഞാൻ.
അത്യനൎഘമാമണിപ്രകാണ്ഡം സൂക്ഷിച്ചിങ്ങു
വെയ്ക്കുവാനെൻ കൈവശം തക്കതാം ചെപ്പൊന്നില്ല;
മന്നൻെറ ശിരോഭൂഷയില്ലതു പതിക്കുവാൻ
പൊന്മണിത്തുടരില്ല മദ്ധ്യരത്നമായ് തൂക്കാൻ.
എങ്കിലും മനംവരുന്നില്ലെനിക്കൊരു തെല്ലും
ഭംഗിയേറുമാ വസ്തു ദൂരത്തു കളയുവാൻ.
ക്ഷത്രിയൻേറതാകുമീ വലംകൈ, യത്നമേന്തി-
യെത്രയുമലസമായ് നാൾകൾ പോകുകയാലേ,
സ്വീയകൎത്തവ്യമെല്ലാം വിസ്മൃതമായ്—

ചിത്ര:

എന്താണെ-
ന്നാൎയ്യപുത്രൻ ഹാ, ചിന്തിച്ചീടുന്നു, പറഞ്ഞാലും.

അർജ്ജുനൻ:

മൃഗയാവിനോദത്തെപ്പറ്റിയാണെൻ
സകലവിചിന്തയുമീയുഷസ്സിൽ.
നോക്കുക, പേമഴ വാനിൽനിന്നൊ-
ന്നുക്കിലാഞ്ഞൂഴിയിൽ വീണിടുന്നു.
അകലത്തു മാമലതൻ ചരിവി-
ലാഞ്ഞടിക്കുന്നു മഴത്തുള്ളികൾ.

കരിമുകിൽപോത്തുകൾ കാട്ടിന്മീതേ,-
യിരുൾനിഴൽവീശുന്ന ഭീകരമായ്.
പെരുകിത്തടിച്ച വനനദികൾ
പരിഹാസഘോഷച്ചിരി മുഴക്കി,
പ്രതിബന്ധമൊക്കെ കവച്ചുചാടി-
ക്കുതികൊൾവൂ സാഹസയൗവനംപോൽ.
ഇങ്ങനെ മാരി ചൊരിയുംനാളിൽ
ഞങ്ങളഞ്ചാളും സഹോദരന്മാർ,
വന്യമൃഗങ്ങളെ വേട്ടയാടാ-
നൊന്നിച്ചുപോം ചിത്രകാരണ്യത്തിൽ.
ചിന്തയിൽ കോരിത്തരിപ്പുചേർപ്പൂ
സന്തോഷം തിങ്ങിടുമാ ദിനങ്ങൾ.
പൊങ്ങും മുകിലിൻ മൃദംഗമൊത്തു
ഞങ്ങൾതൻ ഹൃത്തടം നൃത്തമാടി.
മയിലുകൾതൻ കളകൂജനത്താൽ
മാറെറാലിക്കൊണ്ടു വനപ്രദേശം.
മഴവീഴമൊച്ചയും നിർഝരങ്ങ-
ളലറുമൊലിയും മുഴങ്ങിടുമ്പോൾ,
കാട്ടിലെ ഭീരുമൃഗങ്ങളേതും
കേട്ടീല ഞങ്ങൾതൻ പാദപാതം.
മഴയാൽനനഞ്ഞ നിലത്തുചേരും
കഴലടിപ്പാടുകൾനോക്കി ഞങ്ങൾ,
ചെമ്പുലിപോയിപ്പതുങ്ങിവാഴും
വന്മട ലാക്കിലറിഞ്ഞു ചെല്ലും.
ചുഴിയും മലരിയുമായുഴറും
പുഴയിൽ കുതിച്ചുപതച്ചു നീന്തി,
മൃഗയാവിനോദവിവശർ ഞങ്ങൾ
മുദിതഹൃദയരായ് വീടണയും.

JAVAHAR ... KIBAARAKUZ ... GRANDHASAL

കാർമഴക്കാലം തിമിർത്തിടുമ്പോൾ
ഈ മനസ്സസ്വസ്ഥമായിടുന്നു.
കാനനഭൂവിൽപോയ് വേട്ടയാടാൻ
കാമന പൂണ്ടന്നിതെൻ ഹൃദന്തം.

ചിത്ര:

ഒരു മൃഗത്തിനെ വേട്ടയാടീടുവാൻ
വിരയെത്തേടിത്തിരയുകയല്ലി നീ.
ഇതര ചിന്തകൾ നില്ക്കട്ടെ,യാദ്യമാ-
യതിനെ കൈവശമാക്കുവാൻ നോക്കുക.
ദൃഢമുറച്ചോ ഭവാനിന്നാ മായിക-
ഹരിണത്തെ ഹസ്തസംഗതമാക്കുവാൻ.
അരികിലെത്തി, പിടികിട്ടിപ്പോയെന്നു
കരുതിക്കൈകൾ നീ നീട്ടുന്നവേളയിൽ,
അരനൊടിയിലാക്കള്ള വനമൃഗം
ഒരു കിനാവുപോൽ തെററിമറഞ്ഞിടും.
ഭ്രാന്തനായ പെരുമഴ കാററിനേ
പിന്തുടൎന്നതാ ചെല്ലുന്നു കാൺക നീ.
എത്തിടുന്നവൻ പിന്നാലെ പിന്നാലെ-
യത്ര്യമായിരമെയ്ത്തുകൊ,ണ്ടെങ്കിലും
പോവുകയാണു മുന്നോട്ടതേതുമേ
തോൽവി പററാതെ സ്വച്ഛന്ദവൃത്തിയായ്.
അമ്മട്ടാണെന്റെ പ്രണയ നിധാനമേ
നമ്മുടെയീ മൃഗയാവിനോദവും.
പാതിമാത്രയുമെങ്ങുമേ തങ്ങാതെ
പായുകയാണാ സൗന്ദൎയ്യദേവത;
പാടുപെട്ടിന്നവളെപ്പിടിക്കുവാൻ
ഓടിയോടി വലയുകയാണു നീ.

ആവനാഴിയിലുള്ള കണയെല്ലാം
നീ വലിച്ചെയ്കയാണവൾ പിന്നാലെ
പായുകയാണന്വേല്ലാതെയെന്നാലാ-
മായികമൃഗം സ്വേച്ഛാനുവർത്തിയായ്.

അർജ്ജുനൻ:

ഭവതി വാണ മധുരിതമായൊരു
ഭവനമില്ലേ? പറയുകാരോമലേ—
ഹൃദയനായികേ, നീ തിരിച്ചെത്തുവാൻ
സദയ പിത്തങ്ങൾ കാത്തിരിക്കുന്നിടം—
വനമിതിലേക്കു നീ വിട്ടുപോരുമ്പോ-
ളൊളിവിളക്കുപൊലിഞ്ഞു മാഴ്കും ഗൃഹം.

ചിത്ര:

എന്തിനീവകച്ചോദ്യങ്ങൾ, തീർന്നുവോ
ചിന്തവിട്ട സുഖത്തിന്റെ നാളുകൾ?
ഞാൻ മഹാമതേ, ചൊല്ലുവ,നെൻ പ്രിയൻ
കാണുമതിൽക്കവിഞ്ഞൊന്നുമേയില്ലിവൾ.
വർത്തമാനമതിനുമപ്പുറ-
മെത്തിനില്ലുവതല്ലെന്റെ ദൃക്പഥം.
പൊന്നശോകമലരിതൾ തുമ്പത്തു
നിന്നു തൂങ്ങുന്ന തൂമഞ്ഞുതുള്ളിക്ക്,
നാമലക്ഷ്യങ്ങളി;ല്ലതു നൽകിടാ
നാമതിനോടു ചോദിക്കിലുത്തരം.
ആ മനോജ്ഞഹിമബിന്ദുപോലെയാ-
ണോമനിച്ചു നീ ലാളിക്കുമീയിവൾ.

അർജ്ജുനൻ:

ഓതിയാലു,മീ മാനവലോകത്തോ-
ടേതുമില്ലൊരു ബന്ധമവൾക്കെന്നോ?

ഭൂവിതിലേക്ക താന്തോന്നിയാമൊരു
ദേവനോക്കാതെയിട്ടുകളഞ്ഞതാം
സ്വർഗ്ഗലോകസുഷമയുടെയൊരു
കൊച്ചു തുണ്ടുപോലാണവളെന്നാമോ?
തിട്ട,മായതുകൊണ്ടാവാം നീയെന്നെ
വിട്ടുപോമെന്നെനിക്ക തോന്നീടുന്നു.
എൻ ഹൃദയമതൃപ്തമാണനഘം,
എൻ മനസ്സിനു ശാന്തിയില്ലേതുമേ.
വരികരികിലരികിലേയ്ക്കോമനേ
വരികയപ്രാപ്യയാമെൻെറ ദേവതേ,
നാമ-ഗേഹ-കുടുംബ ബന്ധങ്ങൾക്ക
നീ മനോജ്ഞേ, സ്വയം കീഴടങ്ങുക.
കാന്തിമത്താമനർഘപ്രണയത്തിൻ
ശാന്തിതിങ്ങിയ രക്ഷാനികേതത്തിൽ,
നിന്നൊടൊത്തു രമിച്ചുവാണെൻ ചിത്തം
നിന്നെയെമ്പാടും തൊട്ടുതഴുകാവൂ.

ചിത്ര:

വാർമഴവില്ലിൻ വർണ്ണപ്പകിട്ടെയും
നീരലച്ചാർത്തിൻ നൃത്തക്കൊഴുപ്പെയും,
കോമളപ്പൂങ്കുലകളിൽത്തിങ്ങുന്ന
തൂമണത്തെയും, വർദ്ധിക്കമാശയാൽ
കൈക്കലാക്കുവാൻ, സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കുവാൻ
നിഷ്ഫലമായ് ശ്രമിക്കുന്നതെന്തിനോ?

അർജ്ജുനൻ:

ഹൃത്തിലാശിയായ് കോമനേ, പ്രേമത്തേ
തൃപ്തമാക്കുവാൻ പൊള്ളവാക്യങ്ങളാൽ;

വരിക, മായികേ, ദേവി,യെന്തെങ്കിലും
തരികെനിക്കു മുറുകെപ്പിടിക്കുവാൻ,
കരളിൽ കോൾമയിർച്ചേക്കും സുഖത്തിലും
ചിരതരസ്ഥായിയാകുമെന്തെങ്കിലും—
ആടലിന്നെരിതീക്കനൽച്ചൂടിലും
വാടിടാതെ തളിക്കുമെന്തെങ്കിലും.

ചിത്ര:

മുഴമിച്ചീലിനിവത്സര,മിന്നോ
തളർവടഞ്ഞുപോയ് വീര, നിൻ ചിത്തം.
ഭുവിലേററവും ഹ്രസ്വമാണല്ലോ
പൂവിനുള്ളൊരു ജീവിതകാലം;
ഇന്നറിയുന്നു ഞാ,നതു ദൈവം
തന്നനുഗ്രഹമാണെന്ന സത്യം.
പോയൊരാണ്ടിൻ വസന്തകാലത്തേ-
പ്പൂവുകളോടൊത്തൊന്നുടൽക്കൂടി,
വാടിവീണിരുന്നെങ്കിലോ നൂനം
മാനമോടതു മാഞ്ഞലിഞ്ഞേനേ.
എങ്കിലുമിതിനിന്നിച്ചിരിപ്പാ-
നെണ്ണപ്പെട്ട ദിനങ്ങളേയൊള്ളു.
ഹാ, മടിക്കേണ്ടതിൻെറ നറുംതേൻ
നീ മുഴവനും ഞെക്കിപ്പിഴിയൂ;
അല്ലയായ്കിൽ നിൻ ഭിക്ഷുഹൃദന്തം
തെല്ലുപോലുമലംഭാവമെന്യേ,
ഹന്ത, പിന്നെയും പിന്നെയുമാശാ-
ഖിന്നമായതിൻ ചാരെ വന്നാലോ,
പൂക്കൾ വാടിക്കിടക്കവേ ദാഹം-
പൂണ്ടണയുന്ന തേനീച്ചപോലെ.

രംഗം ഏഴ്

മദനൻ:

ഇന്നിര,വിന്നിരവാണു ബാലേ,
നിന്നൊടുക്കത്തേ സുഖദരാത്രി.

വസന്തൻ:

ഇന്നു നിൻമേനിയിൽ തങ്ങിടുന്ന
വിണ്ണിൻെറ സൗന്ദര്യസാരമെല്ലാം,
ചേർന്നിടും നാളെ മധുമാസത്തിൻ
തീർന്നൊടുങ്ങാത്ത കലവറയിൽ.
വിജയൻെറയുമ്മതന്നോർമ്മയെല്ലാം
വിരളമായ് നിൻചുണ്ടിൻ രാഗവർണ്ണം,
ഒരു പൊന്നശോകത്തിൻ ചില്ലതന്നി-
ലരുമപ്പൂന്തളിരായ് വിടരും.
നിന്നുടൽവല്ലിയിൽ പൂത്തുനില്ക്കും
വെണ്മയും മാൺപും മിന്നുമിന്നപ്പും
ആരണ്യമുല്ലക്കൊടികൾതോറു-
മായിരം പൂക്കളായ് പുഞ്ചിരിക്കും.

ചിത്ര:

നേരുന്നു ഞാനൊന്നു ദേവകളേ,
നേരായരുളിയനുഗ്രഹിപ്പിൻ.

ഇന്നിരവിന്നന്ത്യനാഴികയിൽ
എന്നഴകേററമഭൗമമായി.
ആളിജ്വലിക്കണമേ, വിളക്കിൻ-
നാളം കെടാറായ നേരംപോലെ.

മദനൻ:

കാമിതംപോലെ വരട്ടെ, നീ നിൻ
പ്രേമോത്സവത്തിനു പോക ബാലേ

രംഗം എട്ട്

ഗ്രാമീണർ:

ആരുണ്ടു രക്ഷിപ്പാൻ ഞങ്ങളെ,യി-
ന്നാരുണ്ടു ഞങ്ങൾക്കഭയമേകാൻ?

അർജ്ജുനൻ:

എന്താ,ണിതെന്തു വിപത്തിനാലോ
ഹന്ത, ചകിതരായ് നിങ്ങളിപ്പോൾ?

ഗ്രാമീണർ:

ഉത്തരദിക്കിൻ ഗിരികളിൽനി-
ന്നെത്തുന്ന കൊള്ളക്കാർ കൂട്ടമായി,
തീവെച്ചും കുത്തിക്കവർന്നും ഗ്രാമ-
ഭൂവിതു നിശ്ശൂന്യമാക്കുവാനായ്,
തീരമിടിച്ചു തകർത്തിരമ്പി-
യേറും മലവെള്ളമെന്നപോലെ.

അർജ്ജുനൻ:

ഇന്നാട്ടിൻ രക്ഷാധികാരമേന്തും
മന്നവനായൊരാളില്ലയെന്നോ?

ഗ്രാമീണർ:

ദുഷ്ടർക്കു ഭീതിദയായിരുന്നു
ചിത്രാംഗദയാമരചപുത്രി.

വീരാംഗനയവളസ്ത്രശസ്ത്ര-
ധാരിണിയായ് നാടുവാണകാലം,
ഭീതി ജനങ്ങൾക്കണെച്ചിരുന്നു
സാധാരണ മൃത്യുവൊന്നുമാത്രം.
തീത്ഥാടനോത്സുകയായവളീ
ധാത്രിയിലെങ്ങോ ചരിക്കയത്രേ,
എങ്ങാണവളെന്നറിഞ്ഞിടാതെ
ഞങ്ങളിന്നാടലാൽ മാഴ്കിടുന്നു.

അർജ്ജുനൻ:

നാരീമണിയാമൊരുത്തിയോ യീ-
നാടിൻെറ ചെങ്കോൽ വഹിച്ചിടുന്നു?

ഗ്രാമീണർ:

അമ്മഹിളാമണിയാണു ഞങ്ങൾ-
ക്കമ്മയുമച്ഛനുമായ ദേഹം.

[പോകുന്നു.]

(ചിത്ര പ്രവേശിക്കുന്നു.)

ചിത്ര:

ഇത്തെളിവാണ്ട പുലരിയിങ്ക-
ലൊററയ്ക്കിരിയ്ക്കുവതെന്തു നാഥ?

അർജ്ജുനൻ:

ചിന്തിച്ചുവാഴുകയാണു ഞാനാ-
ചിത്രാംഗദയെക്കുറിച്ചോരോന്നേ.
എമ്മട്ടിലുള്ളൊരു മങ്കയാവാ-
മിമ്മന്നിൽ ചെങ്കോൽ പിടിക്കുമവൾ.
നാട്ടാർ പറഞ്ഞുപറഞ്ഞു കേൾപ്പൂ
നാനാകഥകളവളെപ്പററി.

[library stamp]

ചിത്ര:

എങ്കിലും രാജകുമാരിയാൾക്കി–
ല്ലംഗസൗന്ദര്യമൊരിത്തിരിയും.
മൃത്യുവെപ്പോലതിശ്യാമളാഭ
തത്തിക്കളിക്കുമെൻ കൺകൾ നോക്കൂ,
ഇല്ലിത്ര വശ്യമനോഹരങ്ങൾ
ഫുല്ലനയനങ്ങൾ തന്മുഖത്തിൽ.
ഏതൊരു ലക്ഷ്യവും സായകത്താൽ
ഭേദിക്കാൻപോരുമക്കന്യ,യെന്നാൽ
ചെന്നുതറയ്ക്കില്ല തൽകടാക്ഷ–
മെന്നുടെ വീരൻെറ ഹൃത്തടത്തിൽ.

അർജ്ജുനൻ:

ശൗര്യത്തിലാണു,മകക്കനിവിൽ
നാരിയുമാണവളെന്നു കേൾപ്പൂ.

ചിത്ര:

നന്നു ന,ന്നായതുതന്നെയാണാ–
പെണ്ണിൻെറയുൽക്കടഭാഗ്യദോഷം.
പുഞ്ചിരിതൂകിയും വിമ്മിവീർത്തും
കൊഞ്ചിയും ലാളിച്ചുമോമനിച്ചും
ശുശ്രൂഷചെയ്തും പുരുഷഹൃത്തിൽ
ചുററിപ്പിണഞ്ഞു പടന്നിടുമ്പോൾ,
പെണ്ണൊരുപെണ്ണായി വാണിടുമ്പോൾ
നിർണ്ണയം സന്തുഷ്ടചിത്തയത്രേ.
സാധ്യമെന്താണവൾക്കുന്നതമാം
വിദ്യയാൽ മററു വിരുതുകളാൽ?
കാനനപ്പാതതൻ വക്കിലാളും
കാലാരിക്കോവിലിൻ മുററത്തെങ്ങാൻ,

അച്ചിത്ര നിന്നിരുന്നാലവളെ
നോക്കാതെതാൻ നീ കടന്നുപോകും
മതിവന്നുവെന്നോ, ഭവാനു പെണ്ണിൻ
മധുരസൗന്ദര്യപ്പൊലിമയിങ്കൽ?
പുരുഷൻെറ ശക്തിയവളിലേവം
തിരയുകയാണോ നീ യിത്രവേഗം?

ഇരവുപോൽ ക്രൂരിരുൾ തിങ്ങിവിങ്ങ-
മൊരുകുളിരാന്ന ഗുഹയ്ക്കകമേ,
നരചിന്തും നിർഝരത്തുള്ളികളാൽ
നനവാന്നപച്ചിലച്ചാർത്തിണക്കി,
നിർമ്മിച്ചിരിപ്പൂ ഞാനീ വനത്തിൽ
നമ്മുടെയുച്ചക്കിടക്ക നാഥാ.
തെളിനീർക്കിനിയും കരിങ്കല്ലിന്മേൽ
വളരുമണിമെത്തപ്പായലിൻെറ
കുളിർമ നിൻ കൺകളെ മുത്തിമുത്തി-
യവികലനിദ്രയിലാഴ്ത്തുമല്ലോ.
വരു വരു, പോകനാമായിടത്തിൽ—

അർജ്ജുനൻ:

അരുതരുതിന്നെൻെറ ജീവനാഥേ!

ചിത്ര:

അരുതാത്തതെന്തിന്നു?

അർജ്ജുനൻ:

കേട്ടുഞാനു-
മൊരുകൊള്ളക്കൂട്ടക്കാരാത്തിരമ്പി,
ഹിമഗിരിസാനുക്കൾ വിട്ടിറങ്ങി
സമതലത്തോളവുമെത്തിയെന്നായ്.

ഭയവിഹ്വലമാം ജനപദത്തി-
ന്നഭയമരുളുവാനാഗ്രഹം മേ.
ആയതിന്നോത്തും വിളംബമെന്യേ-
യായുധജാലമൊരുക്കിടേണം.

ചിത്ര:

നാടിൻെറ രക്ഷയെപ്പററിയേത്തും
തേടേണ്ട ചഞ്ചലഭാവമുള്ളിൽ.
തീത്ഥാടനത്തിനു പോവും മുൻപേ
പാത്തലപാലനവ്യഗ്രതയാൽ,
ചിത്രാംഗദ നാലതിത്തിയിലും
നിത്തിയിട്ടുണ്ടു പടയണിയേ.

അർജ്ജുനൻ:

ക്ഷത്രിയധമ്മം നടത്തിടുവാ-
നൊട്ടിടയ്യേന്നെയനുവദിക്കൂ.
പുത്തനാം കീത്തിപെററന്നലസ-
ഹസ്തം വിശിഷ്ടദ്യുതിയെഴുമ്പോഠം,
നിൻ ശിരസ്സർപ്പിപ്പതിന്നു വീണ്ടും
ധന്യമാം ചാരുപധാനമാകും.

ചിത്ര:

എന്തുചെയ്യുമെൻ വീര, നിന്നെ
ഹന്ത ഞാൻ വിട്ടയയ്ക്കില്ലയെന്നാൽ?
എന്നിരുകൈകളാൽ നിന്നെ നന്നായ്
പിന്നി വരിഞ്ഞു ഞാൻ നിത്തിയെന്നാൽ?
കെട്ടു പൊട്ടിച്ചു ബലേനയെന്നെ
വിട്ടുപോയീടുമോ നിഴ്ദ്ദയം നീ?
എങ്കിലോ പോവുക, പോവുക നീ,
നിൻ കരളിങ്കലൊന്നോമ്മവേണം:

രണ്ടായൊരിക്കൽ മുറിച്ച വല്ലി-
ത്തണ്ടു ചേൎന്നീടുകയില്ല വീണ്ടും.
പോക നീ, പോക നീ, നിന്മനസ്സിൻ
ദാഹം ശമിച്ചുകഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ.
അല്ലായ്കിൽ നാഥ, നീയോൎത്തുനോക്കൂ,
ഉല്ലാസദാത്രിയാം ദേവതയാൾ,
തീരെച്ചപലപ്രകൃതിയത്രേ,-
യാരെയുമാരെയും കാത്തുനില്ക്കാ.
ഇത്തിരിനേരമിരിക്കു; നോവും
ഹൃത്തിൻ നിനവുകളൊക്കെയോൎത്തു.
ചിത്രയാം രാജകുമാരിയോ നിൻ
ചിത്തഭണ്ഡാരം കവൎന്നതായ്‌വ്?

അൎജ്ജുനൻ:

ഓൎക്കുകയാണു ഞാ,നെന്തിനാണാ-
ഭാഗ്യവതി തീൎത്ഥയാത്ര പോയീ?
എന്തു ശപഥം സഫലമാക്കാൻ?
എന്താശ സാധിതപ്രായമാകാൻ?

ചിത്ര:

ഹന്ത, വരാകിയാ പെണ്ണിനോൎത്താൽ
എന്താശ സാധിതപ്രായമായി?
കാരാഗൃഹംപോലെയാണവൾക്ക-
പ്പേരും ഗുണങ്ങളു,മെത്ര കഷ്ടം!
കൽത്തുറുങ്കൊന്നിലവൾതൻ പെണ്ണിൻ-
ഹൃത്തിനെപ്പൂട്ടിയടച്ചുകൊൾവൂ.
ശോഭയറേറാളവൾ ജീവിതത്തിൻ
സാഫല്യമേതുമടയാത്തവൾ.

KIDANGOOR GRANDHASALA

അഴകിൻ പകിട്ടില്ലവൾ,ക്കവൾതൻ
യുവതിസഹജമാം പ്രേമഭാവം,
നാറപ്പുഴന്നുണ്ണിത്തുണ്ടിൽ ചുററി-
പ്പേറിനടക്കാനേ ഭാഗ്യമൊള്ളൂ.
നീർമുകിൽ തിങ്ങി വെളിച്ചമററ
കാർമഴക്കാലത്തിൻ വാനിൻ കീഴിൽ,
ഒരു കുന്നിൻ പാറക്കൊട്ടുമുടിയിൽ
ഒളി മങ്ങി മങ്ങി മയങ്ങിവാഴും,
പുലർകാലദേവതപോലെയാണാ
പുകൾമണം വീശുന്ന രാജകന്യ.
ആരായരുതെന്നോ,ടായവൾ തൻ
പാഴായ വാഴ്വിനെപ്പററിയൊന്നും.
പുരുഷൻെറ കാതിൽ പ്പകൻവെന്നാൽ
ചെവുത്തുമിനിയ്ക്കുയില്ലാക്കഥകൾ.

അർജ്ജുനൻ:

പരിചിതമല്ലാത്ത പട്ടണത്തി-
ലൊരു പാതിരാത്രിക്ക വന്നുചേരും,
പാന്ഥനെപ്പോലെയാണിന്നു ഞാ,നെൻ
പാത തെളിഞ്ഞു ഹാ കാണ്മതില്ല.
ആരാമവൃക്ഷനിരകൾ, കുംഭ-
ഗോപുരപംക്തികൾ, സൗധങ്ങളും
നിഴൽപോലെയവ്യക്തരൂപമായ്ത്താൻ
നിലകൊൾവൂ; നീരാഴിതന്നിരമ്പം
എത്തുന്നിടവിട്ടു ദൂരെനിന്നും
നിദ്രതൻ നിശ്ശബ്ദതയിലൂടെ.
കാത്തിരിപ്പാണവനത്ഭുതമാം
കാഴ്ചകൾ കാട്ടും പുലരിയെത്താൻ.
ചൊല്ലുകവൾതൻ ചരിത്രമെല്ലാം...

ചിത്ര:

ചൊല്ലുവാനെന്തുണ്ടിതിന്നു മേലേ?

അർജ്ജുനൻ:

കടിഞ്ഞാൺ പിടിച്ചുമിടത്തുകൈയിൽ
കുലചില തൻ വലംകൈയിലേന്തി,
അവലേപരാഗം മുഖത്തു പൂശി-
യവൾ ജയദേവതയെന്നപോലെ,
ആശതൻ പൊൽക്കതിക്കററ ചുററും
വീശി,യൊരു വെൺകുതിരയേറി
നീൾവഴിയൂടെ ഗമിപ്പതായ് ഞാൻ
ഭാവനക്കൺകൾക്കു മുൻപിൽ കാണ്മൂ
തന്മുലയുണ്ണുന്ന കുട്ടികളെ-
യുന്മുഖം കാക്കുന്ന സിംഹിയെപ്പോൽ,
സ്വപ്രജാപാലനവ്യഗ്രതയാൽ
സ്വാപരഹിതയാണക്കുമാരി.
മററു വിഭൂഷകളില്ലെന്നാലു-
മുച്ഛൃംഖലശക്തിയൊന്നുണ്ടെങ്കിൽ,
നിശ്ചയം നേത്രമനോഹരം താ-
നത്തമേ പെൺകൾതൻ പാണിയുഗ്മം
ഹേ, മനോമോഹിനി, ദീർഘമാകും
ഹേമന്തനിദ്രയിൽനിന്നുണരും,
പന്നഗമെന്നപോലിന്നു പാർത്ഥൻ
തന്നന്തരംഗമസ്വസ്ഥമത്രേ.
വരിക, നാമൊന്നായ് രയമുയരും
കുതിരകളേറിസ്സവാരിചെയ്യാം,
ത്വരിതമായ് വാനിൽ പറന്നുപായു-
മിരു കാന്തിഗോളങ്ങളെന്നപോലെ.

ഇരുളിന്നഭയമായ്, ഗാഢനിദ്ര-
തിരളുമീക്കാരാഗൃഹത്തിൽനിന്നും,
മനുജനെ വീർപ്പുമുട്ടിച്ചിട്ടമ്പോൾ
മണമെഴും മത്തിൻ മടിയിൽനിന്നും,
വരിക പുറത്തു, രയമുയരും
കുതിരകളേറിസ്സവാരിചെയ്യാം.

ചിത്ര:

ഇന്ദ്രതന്തുജ, വിജയ, യേതോ-
യിന്ദ്രജാലത്താൽ ഞാനീ നിമിഷം
അതുല,മഭൗമമാമെന്നുടലിൻ
മൃദുലതയൂരിക്കളയുമെങ്കിൽ,
ഉലകിന്നവിനയസ്സ്വശ്മേല്ലാ-
നരുതര ലജ്ജ കനിഞ്ഞു ചൂളും,
സുരലോകയോഗ്യമാമീയഴകിൻ
വിരിമലർ നുള്ളിയെടുത്തതിനേ,
ഇരവലാമാടപോൽ മെയ്യിൽനിന്നും
വിരവിലകലെയെറിയുമെങ്കിൽ,
കരൾ നൊന്തിടാതെയതു പൊറുപ്പാൻ
കഴിയുമോ നാഥനു സത്യമോതൂ.
ചുററിപ്പിനയുന്ന ദൗർബ്ബല്യത്തി-
നുററതന്തുങ്ങളെ തട്ടിനീക്കി,
ധീരചിത്തത്തിൻെറ ശക്തിയോടും
നീണ്ടുനിവൻ ഞാൻ നില്ക്കുമെങ്കിൽ,
ലതപോലെ മണ്ണിലിഴഞ്ഞിടാതെ
തലയുമുയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടേ
ഗിരിയിലെ പ്രാംശുവാം ദേവദാരു-
തരുവെന്നപോലെ ഞാൻ നില്ക്കുമെങ്കിൽ,

പറയുക, നാഥ, മദീയഗാത്രം
പുരുഷനേത്രങ്ങൾക്കു കാമ്യമാമോ?
ആവുകില്ലാവക മാററമൊന്നു-
മാവുകില്ലങ്ങേയ്ക്കു ഹാ, പൊറുക്കാൻ.
വഴുതിയോടീടുന്ന യൗവനത്തി-
ന്നഴകെഴും കൊച്ചു കളിക്കോപ്പെല്ലാം,
എൻെറ ചാരത്തു നിരത്തിവെച്ചു-
കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണിന്നു നല്ലൂ.
പൊറുമയും തൃപ്തിയുമാർന്നിവണ്ണം
മരുവും ഞാനങ്ങയെക്കാത്തുകൊണ്ടേ.
മമ ജീവനാഥൻ തിരിച്ചുപോകും
സമയം മൃദുസ്മിതശോഭതൂകി,
ഇമ്മഞ്ജുമെയ് ചഷകത്തിലിൻപ-
ച്ചെമ്മദ്യമൂററി ഞാനേകുമല്ലോ.
മധുരമധുവിതു ഹാ, നുകൎന്നു
മതിവന്നു ചിത്തം മടുത്തുപോയാൽ,
വേലചെയ്യാനോ തവഹിതംപോൽ
ലീലയാടാനോ ഗമിക്കാമല്ലോ.
യുവത മറഞ്ഞുപോയ് വാൎദ്ധകത്തിൻ
വിവശതയിങ്കൽ കൃതജ്ഞയായ് ഞാൻ,
തവഗൃഹത്തിലെങ്ങാനൊഴിഞ്ഞകോണിൽ
സവിനയമാഹാ വസിച്ചുകൊള്ളാം.
ഇരവിൽക്കളിത്തോഴനായ് കഴിഞ്ഞോൻ
പകലിൽ സഹായിയായ് ക്കൂട്ടനില്ക്കാൻ,
അഭിലാഷമുള്ളിൽ പുലൎത്തിയെന്നാൽ—
അഭിമാനിയായ വലത്തുകയ്യിൻ
കൊടിയ ചുമടു പകുത്തു താങ്ങാൻ
ഇടതുകൈയാശിച്ചു നീണ്ടുവെന്നാൽ—

അവിട്ടത്തേ വീരമനസ്സിനായ-
തഭിമതമാമോ,മൽ പ്രാണനാഥാ?

അർജ്ജുനൻ:

നിന്നെശ്ശരിക്കുധരിച്ചുകൊൾവാൻ
നന്നെ ഞെരുക്കമൊണത്ഭുതാംഗി.
മതിമയക്കീട്ടമൊരു സുവർണ്ണ-
പ്രതിമയിൽ ശ്രദ്ധം മറഞ്ഞിരിക്കും
ഒരു ദേവിപോൽ നിന്നെക്കാണ്മു ഞാൻ; നീ-
യരികിലെന്നാലുമകലെയല്ലോ.
ന്യൂനമനർഘങ്ങൾ,ദുർലഭങ്ങൾ,
നീയെനിക്കർപ്പിച്ച സമ്മാനങ്ങൾ;
ഇന്നവയ്ക്കാഹാ പകരമേകാ-
നൊന്നുമില്ലെൻവശമോമലാളേ;
ഒന്നു നിനയ്ക്കുമ്പോളായതിനാ-
ലെന്നനുരാഗമപൂർണ്ണമത്രേ.
ദുഃഖവിവശമാം നിൻെറ കണ്ണിൻ
ദുർഗ്രഹമാകുമഗാധതയിൽ,
പൊരുളിന്നുനേരേ മൃദുപഹാസ-
ച്ചിരിതൂകും നിൻ കളിവാക്കുകളിൽ,
ചിലനേരം,വേറൊരു നാരിയാൾ, ത-
ന്നാലസസൗന്ദര്യത്തേച്ചീന്തി വീശാൻ
മന്ദസ്മിതത്തിൻെറ ധൂമിതമാം
മഞ്ഞുനിചോളപടത്തിലൂടെ,
വേദനതൻ തെളിദീപ്തിമത്താം
ജാതവേദസ്സിലേക്കാഞ്ഞുപൊന്താൻ,
വെമ്പിത്തുടിപ്പതിൻ കാഴ്ച,മിന്നൽ-
ക്കമ്പിപോൽക്കാണ്മു നുറുങ്ങിട ഞാൻ.

സത്യമായുള്ളതിന്നാദ്യഭാവം
മിഥ്യയാം മായയെന്നോൎത്തിടുന്നോൻ.
വന്നാടുകുന്നിതത്തനപി വേഷ-
ച്ഛന്നയായ് കാമുകസന്നിധിയിൽ.
പിന്നെച്ചിലനാഠ കഴിഞ്ഞവഠതൻ
പൊൻഭൂഷണങ്ങഠ മുഖപടവും
തൻ തനുവിങ്കേ,ന്നകലെ നീക്കി
സ്വന്തരൂപത്തിൽ വെളിപ്പെടുന്നു.
ആവിധമന്ത്യത്തിൽ നിന്നിൽനിന്നു-
മാവിർഭവിക്കും നിനക്കുവേണ്ടി,
അന്ധതമസ്സിൽ ഞാൻ തേടുകയാ-
ണുണ്മതൻ സാരള്യത്തിന്നുവേണ്ടി.
എന്തിനീക്കണ്ണുനീർ, കൈകളാൽ നീ-
യെന്തിനു ത്രുമുഖം മൂടിടുന്നു?
ഓമനേ, നിന്നെ ഞാൻ നോവിച്ചെന്നോ
ഹാ മറന്നേയ്ക്കു ഞാൻ ചൊന്നതെല്ലാം.
വൎത്തമാനത്തിന്റെ ചുംബനത്താൽ
തൃപ്തനായ് ഞാനിങ്ങു വാണുകൊള്ളാം.
ഇരുളിൽമറഞ്ഞ തൻ കൂട്ടിൽനിന്നും
ചിറകടിച്ചാകാശവീഥിയൂടെ
സരളസംഗീതസന്ദേശമേന്തി
വരുമൊരജ്ഞാത വിഹംഗമംപോൽ,
അഴകിൻനിമിഷമോരോന്നോരോന്നേ-
യണയട്ടെ നിന്റെയരികിലേയ്ക്കായ്.
പ്രത്യാശയോടുമൊത്തായതിന്റെ
സിദ്ധിതൻവക്കിൽ ഞാനെന്നെന്നേയ്ക്കും,
ഈവിധം നാഥേ,യിരുന്നുകൊള്ളാം
ജീവിതകാലം മുഴമിപ്പോളം.

രംഗം ഒൻപതു്

[ചിത്രയും അർജ്ജുനനും പ്രവേശിക്കുന്നു. ചിത്ര മൂടുപടമിട്ടിരിക്കയാണു്.]

ചിത്ര:

ഹന്ത, യിപ്പാനപാത്രത്തിൽനിന്നു-
മന്തിമബിന്ദുവുമൂററിയായോ?
ഇതുതന്നെയോ നാഥ, നമ്മുടെയീ
കഥതന്നവസാനമായ രംഗം?
അല്ലല്ല സർവ്വം സമാപ്തമായാൽ
വല്ലതും വീണ്ടുമവശേഷിക്കും.
ആയതാണീ ദാസിയാം തന്നന്ത്യ-
മായ സമർപ്പണം നിൻപദത്തിൽ.

സുരലോകപ്പൂവനിതന്നിൽനിന്നും
നിരുപമസൗഷ്ഠവമാർന്ന പൂക്കൾ,
ഹൃദയേശ, നീളുമൽക്കണ്ഠയാൽ നിൻ-
പദയുഗപൂജയ്ക്കായ് കൊണ്ടുവന്നോൻ.
പൂജാവിധികളവസിതമായ്
പൂക്കൾ ഹാ വാടികരിഞ്ഞുപോയീ.
കോവിലിൽനിന്നുമിവയെയുള്ള-
മാവിലമാകാതെ നീക്കിടട്ടെ.

(മൂടുപടം നീക്കി ആദ്യത്തെ പുരുഷവേഷത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു.)

ആരാൽ കൺപാൎത്താലു,മായ്യ്, നീ നി-
ന്നാരാധികയേക്കനിവൊടിപ്പോാം.

നോക്കുകെനിക്കഴകില്ല നിന്റെ
കാല്ക്കൽ ഞാനർപ്പിച്ച പൂക്കളേപ്പോൽ.
കുററങ്ങളുണ്ടു കറുത്ത പുള്ളി-
ക്കുത്തുകളുണ്ടെന്റെ മെയ്യിലെങ്ങും.
നിരവധി നീണ്ടുകിടക്കും ലോക-
പ്പെരുവഴി പോകും പഥികയീ ഞാൻ.
ഉടുതുണിയേററം മലിന,മെൻകാ-
ലടികൾ മുള്ളേററു നിണം ചൊരിവൂ.
ഒരു നിമിഷത്തിന്റെ ജീവിതത്തിൻ
നിരുപമനിൎമ്മല സൗകുമാൎയ്യം—
വിരിമലർ സൗന്ദൎയ്യം—ഏതുമട്ടിൽ
കരഗതമാകുമെനിക്കു നാഥ.
ഒരു പെണ്ണിൻ ഹൃത്തുതാൻ കാഴ്ചവെയ്പൂ
തിരുമുൻപിൽ ഞാനവലേപമോടേ.
മണ്ണിൻമകളാമൊരുത്തി തന്റെ
കണ്ണീരും ശോകവും പുഞ്ചിരിയും,
ലജ്ജയും ഭീതിയുമാശകളു-
മിച്ചെറുചെപ്പിൽ നിറഞ്ഞിരിപ്പൂ.
ഇങ്ങിതിൽ പ്രേമ മമർത്ത്യതയിൽ
പൊങ്ങി വിടരാൻ പിടഞ്ഞിടുന്നു.
തങ്ങിനില്ക്കുന്നുണ്ടപൂൎണ്ണതയൊ-
ന്നിങ്ങിതിലുൽകൃഷ്ടമുജ്ജ്വലാഭം.
പൂവിന്റെ സേവനം തീൎന്നുവെന്നാൽ
മേൽവരും കാലത്തേയ്ക്കെന്റെ നാഥ,

താവകദാസിയായ് കാല്ക്കൽ വാഴാ-
നീയുപഹാരത്തെക്കൈക്കൊണ്ടാലും.

ചിത്രയാണു ഞാൻ രാജന്യനന്ദിനി,
ചിത്രയാണു ഞാൻ, നിൻ പാദസേവിനി.
ഹാ, ഭവാനോർപ്പതുണ്ടാം, തന്മെയ്യെല്ലാം
ശോഭയേറും വിഭൂഷകളാൽ മൂടി,
അന്നൊരുനാൾ ശിവൻെറ തൃക്കോവിലിൽ
വന്നിരുന്നാളൊരുത്തി നിന്നന്തികേ.
നിൻ പ്രണയത്തിനായിരന്നീടുവാൻ
നിൻ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിതയാകുവാൻ,
നാണമില്ലാത്തൊരാ നാരി, കേവല-
മാണിനെപ്പോലെയല്ലി വന്നീടിനാൾ?
ശങ്കയെന്യേ നിരാകരിച്ചു ഭവാൻ
മങ്കയാളെ,യതേററമുചിതമായ്.
സ്വീയവേഷം മറച്ചാഗമിച്ചതാ-
ണാ യുവതിയാൾ, നാഥ, ഞാനാണവൾ.
മന്മഥൻെറ വരപ്രസാദത്തിനാൽ
പിൻപൊരാണ്ടേക്കെൻമെയ്യിൽ വിരിഞ്ഞിതേ,
മർത്ത്യനാരിക്കുമററുമലഭ്യമാം
നിസ്തുല ദീപ്തി ചിന്തിന സൗന്ദര്യം.
ആ മഹാവഞ്ചനതൻ ചുമടിനാൽ
മാമകപ്രഭോ, നിൻ വീരമാനസം,
ഇത്രകാലവും ഹന്ത, തളർത്തിനേൻ;
അത്തരുണിയാളല്ല ഞാൻ; നോക്കുക.

രാജപുത്രിയാം ചിത്ര ഞാൻ; താവക-
പൂജയർഹിക്കും ദേവിയല്ലെൻ പ്രഭോ;

ഒട്ടിനില്ലേ,ക്കനിവാർന്നഗണ്യമായ്
തട്ടിനീക്കേണ്ടും പാററയുമല്ല ഞാൻ.
സാഹസത്തിൻെറ പാതയി,ലാപത്തിൽ
നീ സഹായിയായെന്നെയുമേല്ക്കുകിൽ,
നിൻ കടമകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിൽ
പങ്കുകാരിയായെന്നെയും കൂട്ടുകിൽ,
ആവഴിക്കെൻ പ്രിയനറിഞ്ഞിടുമീ-
ജീവിതേശ്വരിതന്നുണ്മയൊക്കവേ.
എൻവയററിൽ വളരുമീ നിന്നുടെ
പൊൻകിടാവൊരു പുത്രനാണെങ്കിലോ,
ഞാനവനെ സ്വയം പഠിപ്പിച്ചിടും
നൂനം രണ്ടാംവിജയനായീടുവാൻ.
തക്കകാലത്തു ഞാനവനേ ഭവാൻ-
തന്നരികിലേയ്ക്കാനയിച്ചീടുവൻ.
അന്നറിയുമിവളെയങ്ങുണ്മയിൽ
അന്നു ധന്യമായ്ത്തീരുമെൻ ജീവിതം.
ഇന്നു ജീവിതസ്വപ്നമേ, രാജ-
നന്ദിനിയാമീ ചിത്രയേയല്ലാതെ,
ഒന്നുമില്ലെനിക്കങ്ങേയ്ക്കു നല്കുവാൻ

അർജ്ജുനൻ:

നന്നു, പൂർണ്ണമെൻ ജീവിതമോമനേ.

★

1371

ചിത്ര

ടാഗ്ഗൂർ ശതവർഷാഘോഷങ്ങളോടനുബന്ധിച്ചു് സാഹിത്യപ്രവർത്തക സഹകരണസംഘം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന ടാഗ്ഗൂർകൃതികളിലൊന്നാണു് 'ചിത്ര'. ശ്രീ മലയേഷ്യാ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയാണു് ഇതു മലയാളത്തിലേക്കു വിവർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്.

അർജ്ജുനൻ ബ്രഹ്മചര്യവ്രതമനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടു ദേശാടനം ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തു് മണിപ്പൂർ രാജകുമാരി ചിത്ര അദ്ദേഹത്തിൽ അനുരക്തയായിത്തീരുന്ന മഹാഭാരതകഥാംശത്തെ ഉപജീവിച്ചു് ടാഗ്ഗൂർ രചിച്ച ഒരു നാടകമാണു് 'ചിത്ര'. ടാഗ്ഗൂറിന്റെ നാടകങ്ങളിൽവച്ചു് ഏററവും പ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ചിട്ടുള്ളതും ഈ കൃതിതന്നെയാണു്.

"ഒരു സുന്ദരമായ കലാസൃഷ്ടിയാണു് ഈ നാടകം," ഒരു നിരൂപകൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു, "സാർവ്വജനീനമായ ഹൃദയംഗമതയുണ്ടു് ഇതിലെ വിഷയത്തിനു്." സ്ത്രീപുരുഷന്മാർതമ്മിലുള്ള പ്രേമത്തെ ശ്രേഷ്ഠമാക്കിത്തീർക്കുന്നതെന്താണു് എന്നു് ഈ നാടകം വ്യക്തമാക്കുന്നു.

നാഷനൽ ബുക്ക്സ്റ്റാൾ

കോട്ടയം തിരുവനന്തപുരം എറണാകുളം തൃശ്ശൂർ

ടാഗൂർ

1371

ചിത്ര

Indic Digital Archive Foundation
gpura.org